НИКОЛА ГРУБЈЕШИЋ

ЗАБЛУДЕ

ПОЕТСКИ ЗАПИСИ

ЈОП ЖЕЉЕЗНИЦЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
"ГЛАС ЖЕЉЕЗНИЧАРА"
ДОБОЈ

ПОЕТСКИ ЗАПИСИ
Никола Грубјешић - Дрча

ЗАБЛУДЕ

Добој, 1999. година

Књига је посвећена храбром српском народу Републике Српске Крајине, Републике Српске, Савезне Републике Југославије и његовој борби за опстанак.

Цјелокупан приход од продаје књиге намјењен је становницима Алексинца који су се нашли на мети фашистичке НАТО алијансе марта 1999. године.

Накнаду од продаје књига купац ће директно уплатити **СО Алексинац на жиро рачун број:**
-динарски: **42530-789-0-1882**
-девизни: **42500-623-5-2400-541200/86** *вал.* **2006**
са назнаком: **Уплата средстава за пострадале од бомбардовања у Алексинцу.**

Цијена књиге је 10 КМ или 100 динара

АЛЕКСИНАЦ

О твојој прошлости мало знам.
Тек по које словце нађох у уџбенику,
о црном злату што животе носи,
по ђедовом напуштеном споменику,
што почива деценијама, негдје,
у трави, на Ражањској коси.
Али учићу о теби. Док живим. Ходам.

Данас нешто више знам.
Бомбе ти отворише нове, крваве, ране,
алеје смрти, пламена и грома
и раке црне болом напуњене.
Узалуд. Ти данас ниси сам.
С тобом су људи, знани, незнани,
пјесме ти пјевају, док зора не сване.

Пишу ти нову арију Слободе.
Поносито, вјечно, гласно, уздигнута чела,
у сјетним строфама помињу ти име,
играју, пјевају, у походе ходе,
у рањеним срцима и дамар смрти пркоси.
С тобом је, граде, Србадија цијела.
Алексинац, наш си. Дичимо се с тиме.

СТРЕПЊА И НАДА

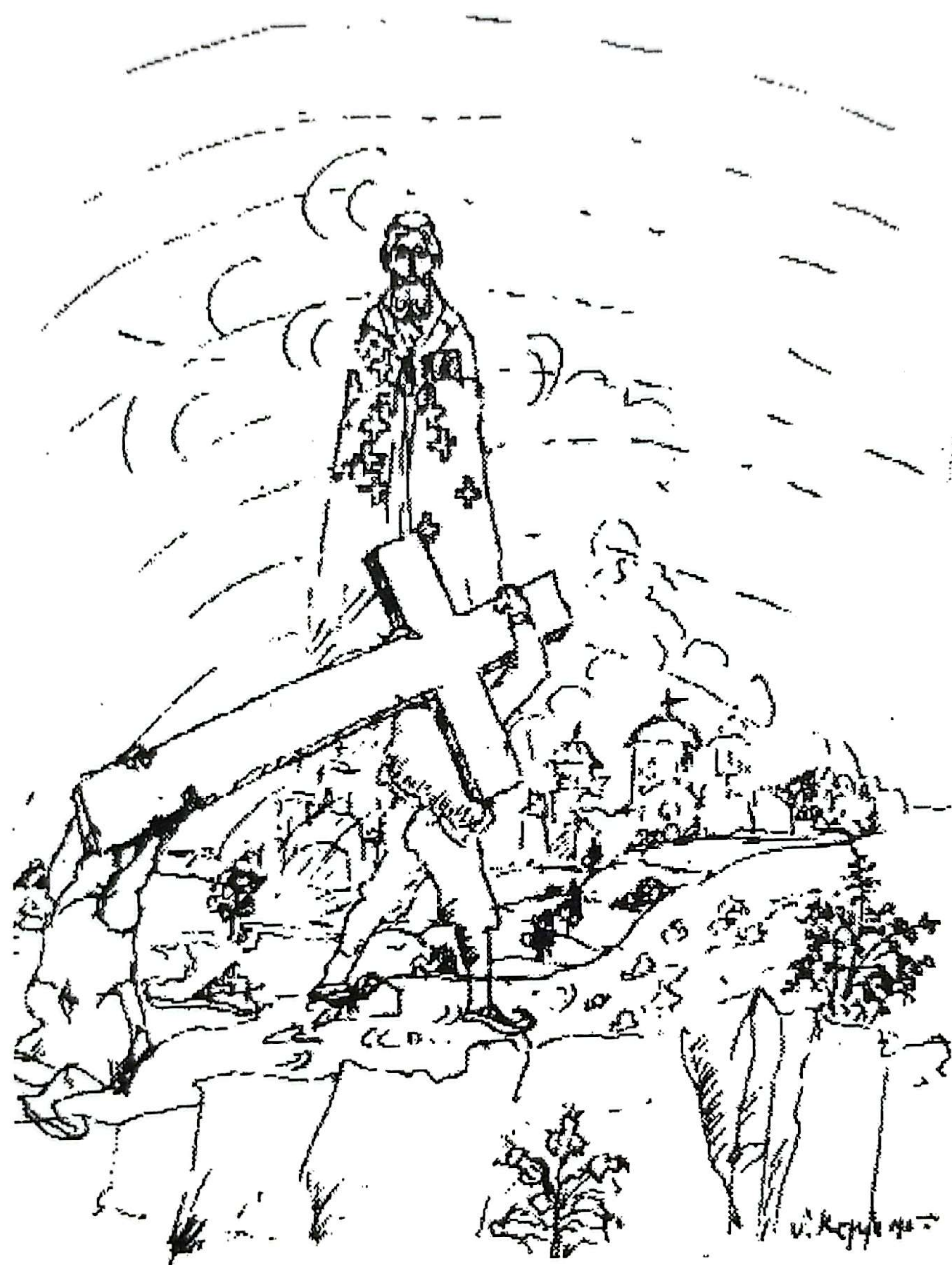

Ко ме упути на пут без повратка
и прождире на олтару аветињског града.
У свечаној тишини уснулог вјетра
потражих смрт за опроштај душе.

Ко ми то поклони живот и смрт
и таласе ноћне море на узглављу ?
Гдје ми то почива Отаџбина
и сви плодови бола у огњу ?

НЕ ДАЈ СРБИЈО

Из пререзаних вратова
гласови нијеми.
Из пресахлих очију
сузе вреле.
Из прекинутих вена
снага ми надире,
сломљених руку,
оштар мач ми вири
и рањеног срца
нова снага ниче,
за мој народ
и моју Србију.

Не дај Србијо,
да те газе
тешке војничке чизме,
крваве, туђинске,
но српски опанци,
поносно, уврнути до неба.
Не дај роде,
да гробља расту
умјесто несташне дјеце,
да пјесме замукну,
о Крагујевцу, о Шумадији,
да туђинци туђе коло воде.

Не дај, Србијо,
кумим те Богом,
да крст часни
у огњу нестане,
а птице злослутнице
у теби гнијездо свију.
Да ти косовске плетенице
туђе руке мрсе,
чупају крваво срце
што и данас куца у Солуну
и избришу болна сјећања,
на мајку Србију.

Устани Србијо !
Устани српски роде !
Ти, с врела Уне
што бачким пољем тече,
рањена вита јело с Романије,
и ти Буковице, Озрене,
љутита плавна Мораво,
љута, вуковарска кошаво.
Усмјерите хладне вјетрове
што бришу, бију,
на неман, душмане,
кад руше мајку Србију.

У ПОМЕН

88 ружа у парку
разроване прошлости,
плута у муљу, у јарку,
а ми враголани исти.

За народ. За партију. За Тита.
Ударац каме издајнички с леђа,
али ко те, Србине, зато пита
гдје ти је Отаџбина, гдје ти је међа.

Пљешћи и даље. Узвикуј !
Братство јединство - зјеница моја,
а оружје ноћи , кришом, куј
нека се нађе одбрана твоја.

И ти Ликото. И ти Србине с Дунава,
с границе срама гледај груду.
Лешеве што носи уморна Сава,
ка правичном божијем милостивом суду.

88 ружа. Бодља крај срца
несносна бол, мржња у души
глас подрхтава. Грца,
када се нада посљедња руши.

И опет. За народ. Без Тита.
Иступише каму на људском месу,
али ко те и зато, Србине, пита,
када те вјетрови у пропаст понесу.

КОЛОНА ИКОНА

У даљини последњи удар звона.
Порта Грачанице паучину свија,
гробља, разрушена, остају сама.
То с Косова креће, колона икона.

Један за другим, сви свети наши,
крче кроз пламен неке нове путе,
трагови, дубоки, нови крајпуташи,
спаљена села, српске, ране љуте.

Одлази нова колона икона.
Васкрснуо Арсеније, па зове на пут,
проклетство наше, од искона,
сеоба Србаља и восак жут.

Косово нам нестаје у очима.
Сјећање памти све крваве путе,
живот што се још смрти отима,
и издају, о којој и свеци ћуте.

Отишла последња колона икона.
Срце нам удара посмртни марш,
од Равних Котара, Славоније, до Косова,
ни звук да чујеш, старих, српских звона.

УЧИЛИ СУ МЕ

Учили су ме,
да оркански вјетрови
милују лице
и каме ударају знакове
посред срца.

Учили су ме,
да добошари
најављују прољеће
и буде гране
на којим ћу висити.

Учили су ме,
да љубим стопе
џелату судбине,
скривеног у страницама
школске историје.

Учили су ме,
и оркани и добошари
и џелати
да будем вјесник
у смрти својој.

ОПРОСТИ СРБИЈО

Опрости Србијо!
Подло ти ударисмо
оштри нож с леђа,
слушамо нијемо учитеље,
ко нам је мајка,
гдје нам је то међа.

Опрости Србијо,
за све гријехе наше,
заблуде и злобе,
пјесме и игре,
за јуначке буне
и гробове крајпуташе.

Опрости, мајко Србијо!
Ми снаге више немамо,
ко курве нијемо ћутимо.
Твоја дјеца данас живе у мраку,
док им под грлом нож
отвара нову крваву раку.

Опрости Србијо!
За нашу немоћну издају,
што немирно трепери у грудима.
За срушене мостове
којим дијеле, и трупла,
крвава, сломљена, на издисају...

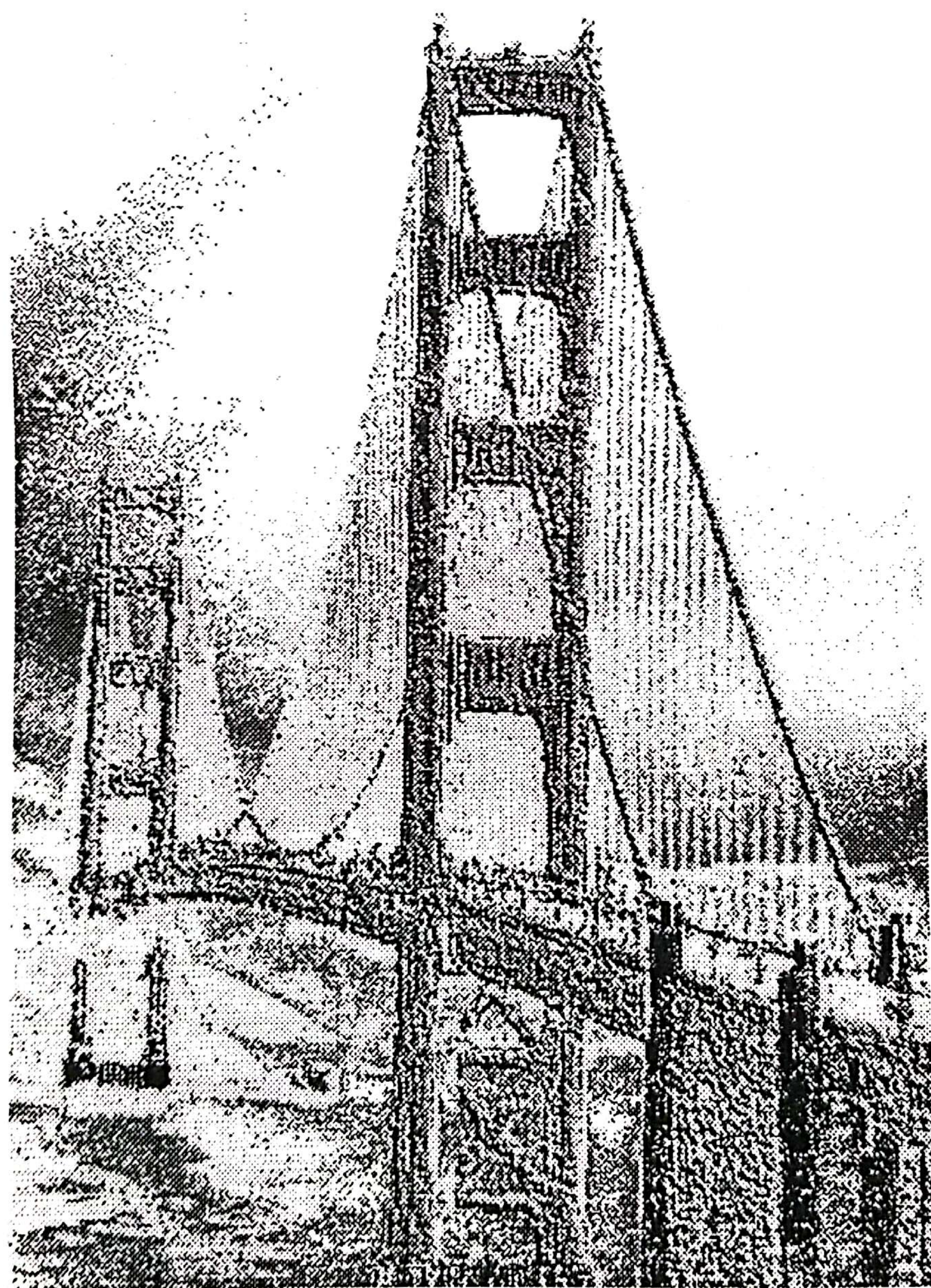

МОСТ

Бљесну пламен
из ноћне таме.
Живот се прекину,
и бијели се камен
раздвоји по пола.
У мржњи данас самују
обале крваве, саме.

Један то живот
пуче на двоје.
Ријека се разли,
мајчина суза,
дунавске бистре боје,
у оку невјерица.
Шта то учини овај скот.

У нијемом грлу
од бола кост.
Срце се стеже,
очи закивају ријеку умрлу,
инат се буди
кад нам длану
умире још један мост.

У МЕНИ

У мени саживи нека кивна злоба,
сурова истина затвореника заблуда,
и врисак ликована над каменом ружом,
и бол коју носи несносна тјескоба.

У мени живот судбином запечаћени.
На оштрој ивици смрти, њених страхота,
као кад јецај и бол поклониш ћутњи,
неко ми ули нови дах живота.

У мени непомирљиви љубав и мржња.
Снивају чудне снове у сред мрака,
а стрепња, шта нам доносе то јутра,
бију несносно из углова, буџака.

У мени то таласи ноћне море
исписују, плачући, зидове успомена,
о слијепцу, кад милује дубоке боре,
узоране зубом патње и времена.

У мени разбуктала ватра освете
пали и свијеће Светог Георгија,
на олтару кад стојимо ко мете,
на извору из којег слобода избија.

СВИЈЕТ ИЗНИКАО ИЗ ВАПАЈА

**Са длана нам одредили судбину.
На испруженој руци утопљеника
гледали безбојну црту живота,
а онда нас гурнули у понор, у дубину.**

**Данас дрхте. Пламени језичци наше освете
лижу им смрад црвене боје, коју пролише,
негдје далеко у вировима Уне и Зрмање,
а наши потомци расту и пријете.**

ВРАЋАМ СЕ

Враћам се на стазу тужне увертире,
у албум изблиједелих слика прошлости.
Корачам, као по расутим нотама
крвавих кајданки, у оргији
раскупусаних тијела и црног сјемена,
оплођене земље, на коју починух.

Враћам се, у странице разбуцане књиге,
у широке алеје изгубљеног града.
Чудом отворених зјеница прождирем
трагове босоног дјетињства крај ријеке,
испод Старог моста, што далеко отиче,
носећи снагу кад неповратно истиче.

Враћам се, камену из којег поникнух.
Крсту скривеном на Врелу Уне,
што ми немирно почива у грудима,
ко Божја молитва на уснама:
Господе, смилуј се, молимо ти се,
на јаловој српској земљи, убогој.

Враћам се, свом Вуковару крај Дунава,
на обалу глогом издаје покривеном.
Борову, које куца у грудима и крв потискује
у разроване вене, из које навире страх
да ћу се враћати у причу што мирује,
и заблудама да постоји вјера у брата.

ЈОШ МОЖЕМО

Још увијек можемо
да започнемо нови живот.
Из безнађа да напојимо душу
црвеним вином
и пијани издајом отетурамо,
негдје далеко,
откривајући нове, нама непознате,
крваве свјетове, Отаџбино.

Још можемо и глуви
слушати громке кораке нашег одласка,
и крике невиних,
разуларене смрти српске колоне,
хитајући безглаво непознатим,
дугим, путевима,
поплочаним нијемим вјетровима
дивљих оркана.

Још увијек можемо дићи главу,
ко кобре, ако треба.
Истеглити несавијене кичме
и гордо стићи до неба,
кренути лаганим ходом,
изгубљених бродоломника,
ко особењаци с острва
наше сулуде и сломљене маште.

Још можемо, ако хоћемо.
Знамо шта нам то доноси јутро,
подрхтавајући као лист
на врелом пламену Буковице.
Прекри нас ћутња,
у праскозорју рођења
и одвуче у смртне дубине.
Заувијек.

Још можемо, имамо снаге,
да скинемо челичну паучину
исплетену од наших заблуда
и отровних шкорпиона,
у судњем дану,
вјековних пропасти и бездану,
који ни истина,
освјетлити не може.

ЦРНЕ СЛУТЊЕ

Расплети косе, плетенице дуге,
ти, изрована, сремска оранице.
Поведи коло топлих винограда
поред напуштене боровске пруге.
Нека те талас љуби поваздан,
крај немирног плавог Дунава,
кад прилегнем, изгубљен, уморан,
у туђем травњаку спаљених трава.

Вјетрови ће ме бијесни,
олујни однијети, одувати,
с Петрове Горе и авенија
костурова и безумља,
изниклих из црног плашта,
кад измигоље попут змија.
Док их далеко, на истоку,
нове црне слутње чекају.

На голим прсима
спава ми немирно сјећање.
Свијет тмуран, непознати,
којим корачам, уморан,
и враћам се раштрканим врбацима
уснуле, бистре, Ситнице,
у венама. То крв косовска,
проструји тијелом скитнице.

Киша ледена умива ми
изборано, уморно лице.
Изгубљен поглед,
пун магије и пакла,
у кривудав пут, пусте улице.
Заустављене невине младости
нестају у таласима ријеке,
а врбе, дунавске, мирују.

БУДИ СЕ СРБИН

Буди се инат у нама.
Расте из растиња чемера, глога и багрема,
из колоне огољених крвавих кама
и гнијезда соколова, испод Божјег трема.

Буди се инат у нама. Прича наде, нова.
Из портала Моста слободе,
узораних поља, пламеног Косова
и срца дјеце кад их носе роде.

Буди се поново Србин у нама.
Дух Немањића Србијом вјетар носи,
ни стара гробља нису нам више сама,
ни Куманово које пређосмо боси.

Буди се јуначки Србин у нама.
Онај са Зрмање. Онај са Дрине,
посљедње окове срама слама.
За тебе оче. За тебе мајко. За тебе сине.

Пробудио се Србин. Ама баш свуда.
Корачају смјело кораци слободе,
упркос моћи, сили и бијесу јуда.
Упркос ками, што нас убија, боде.

Пробудио се Србин. Слободу куje.
Челик голи рукама ломи. И камен.
Ватром пркоса истјерује гује,
а пјесма с улице и лед су и пламен.

ХУК ЗЛОСЛУТНИЦЕ

Из крошње и ноћас
хук ноћне злослутнице.
Несносна рика звијери,
продорног ока, тражи плијен.
Тврдо безлично, затегнуто лице,
и поглед одлучан, пркостан, лијен,
као да ослушкује, као да мјери,
куда ће кренути тај ноћни пас.

Са ланца пуштен, злокобно лута,
поглед му крвав и небо пара.
То дресиран пас - убица,
плијен мржњом тражи, вреба.
Злоба пјенушава из поганих уста,
самртни ропац у грудима ствара.
Из фабрика, болница, улица
и ноћас му само, невина, крв треба.

Из крошње и ноћас стихије хук.
Разли се пламен освете наше,
то Пјесма ината протјерује мук.
Дигла се дјеца, људи и снаше
и ријеке бијесне, помахнитале,
таласе своје дижу до неба, и нас.
Пред Србином су све олује стале.
Пред Србијом ће липсати и овај пас.

ОПРОСТИ БОЖЕ

Опрости Боже,
ако можеш.
Напустих праг
дјетињства свог
и слиједих траг,
бескућника у паклу,
и нијем,
без имена твог,
написах стих
на замагљеном стаклу.

Душмане запамти.
Ово је моја земља била,
и панонска и посавска,
са стрмим бедемима,
српских манастира.
Православна и светосавска,
отвореног срца у њедрима,
орловима је и гнијездо свила.
Пркосила немани вјековима,
својом плодношћу и бедрима.

Опрости Боже,
ако можеш.
За јауке напуштених гробова,
за историју стргнутих страница,
ишчупаних рукама српских робова.
На перонима успутних станица,
у шарама избјегличких завежљаја,
на раскршћу беспућа,
будућности без наде
у пољу јада и очаја.

Опрости Боже,
ако можеш.
Гријешницима својим,
што миголе, у прашуми забуда.

БЕЗ ОПРОСТА

Напуштени, уснули, ослушкујемо вријеме,
оркане и ватре у разбукталим срцима,
док звијери прождиру у трену и црно сјеме
младости у уздаху узалудне тежње,
а руке, немилице, грабе бесрамну смрт.

Свуда трагови мртвих синова српске мајке.
Разасути гробови гледају у небо, памте,
поноре прогонства и размаханих звона,
када нам ударају посмртну успаванку.
Мук. Ни слово опроста са крвавог трона.

Џелат затегну, опет, конопац
и расу се мајевичком шумом ропац,
то глас замрије уз свијећом спаљене горе,
без сијенке, на тамном зиду крвавог рова.
Ту неста осмијех блиставе лепршаве зоре.

НА БРАНКОВОМ МОСТУ

На Бранковом мосту,
Бранково коло.
Испреплетане руке,
уз свирку и пјесму,
пркосе њему,
незваном госту.
Оном што руши
човјечије муке.
Оном што трује
и Хајдучку чесму.

На Бранковом мосту
Бранкове приче.
Хиљаде грла
у један глас.
То народ сриче
Оду слободе.
То народ иноћас,
уз инат џелату,
уз пламен свијеће,
свом мосту тражи спас.

На Бранковом мосту,
Слобода се кује.
У срцу понос,
у пјесми пламен.
Гори и небо,
док младост госту
и ноћас смјело подвикује,
шта хоће Србин,
шта значи камен,
колико срце има и мост.

СХВАТИЛИ СМО

Схватили смо,
да су нас понијели
олујни вјетрови и оркани
негдје на крај свијета.
Ми немоћни да се приземљимо,
ко лако перје,
разбисмо се на таласу
човјечијих заблуда.

Схватили смо,
када ударисмо о оштро стијење издаје,
немоћни крај гнијезда лешинара,
крварисмо до смрти,
изломљених удова.
Повијајући се под ударима вјетра
стамени, поносни, тврдоглави
истрписмо боли, по тијелу, свуда.

А, тако смо жељели мало.
Тек да изађемо голуждрави
ждралови из усраног гнијезда,
немарне мајке, што нас храни
и поји црвеним вином косовским,
украденим с Муратова турбета
и Газиместана, с олтара наше Грачанице,
која се само срцем брани.

Схватили смо,
када се распрши. Издаја у нама,
разли се далеко преко Дрине,
поплави Мораву мутну,
и само врх Авале, у сутону,
пркосише бујици срама,
нанесених вјетровима Дедиња,
које нас одбаци, шутну.

Схватили смо,
да су нас заувијек однијели оркани,
негдје на крај свијета.
Испружене руке и вратови голи,
са обале широке и дубоке ријеке,
послаше поруке - гдје су нас клали, боли.
То смрт је дошла, уморна, болна.
У безнађу се буди, крвава освета.

И ИЗДАНИ ЖИВОТА ИМАМО

Тужне звуке ударајте звона Грачанице,
ви трубачи, наш посмртни марш,
јер душа, крајишка, умире у пламену,
на крвавим рукама српског издајице.

Изникнуће из црног сјемена,
црна ружа, ко изданак крина,
срушиће се граница камена,
пред бујицом, коју носи Дрина.

У НАМА

У нама српски инат
челичну ограду ствара.
Затварамо се затворени
у високе куле до неба,
пркосимо времену рата,
а, жељни слободе и хљеба.

У нама понос убише,
камени војници заблуда.
Мржњом нас опколише,
јаче од црног мрамора,
јаче од клатна што се њише,
над тијелом, када га зора умива.

Само нас тугом подарише,
љубав труне у нама.
У високим облацима,
док срце, невино, уздише,
за слободом која нам треба,
у свијету, демона и тама.

БИЋЕ ДА НАС НЕЋЕ БИТИ

Биће, да је смрт у нама заспала.
У погрешно васпитаним деригштима,
што стојимо у мраку, пред капијом раја,
обореног погледа од стида,
мирно, гледамо, очима без сјаја.

Биће, да се смрт у нама пробудила.
Звијери уништених празних умова,
доводе нас до лудила,
а смрт заједничка вреба,
из мрачних, крвавих, углова.

Биће, да нас је издаја савладала.
Снажну чељуст око врата обавила,
безочно стеже ли, стеже,
кад кренусмо у царство смрти,
уз бршљен, уз отровне вреже.

Биће, да нас више неће бити.
Гурнуше нас убицама у руке,
у арени разуларених лудака,
побјеглих из гробова, немирне луке,
путујућих демона, из рака.

УШКОПЉЕН ЖДРИ(ЈЕБАЦ)

У бечке дворе уселиле гусле,
а Филипа нијђе. Пресјечен глас.
Струне офуцане. Зашкрипа порта.
Умукну звоно Грачанице,
а турбе главу диже:
"Господе, Боже, спаси нас."
Бијеле куге у мрклој ноћи,
ушкопљеног ждријебца на кобили,
на Бијелом двору, дјевице,
у сјени гуја, што пријети, гмиже ...

Стамени јунак на коњу своме.
Косовска претходница.
И долап и врело.
И хајдук и ускок.
У гнијезду наших кукавица,
змија склупчана - ријђовка.
Сервус Сербијо, капијо раја,
просикта и мртав Фердинанд.
Набујалом ријеком данас плови
и камен шкиљац и панонска пловка.

Студен нам удари у срце
и леди у јари августовског дана.
То Илиндан, у сутону умире,
од грома својег и љутих рана.
Све мртво је.
Несносна тишина бијесне олује
у гротлу немир ствара,
пламен свијеће, боли, трује,
чини се и милује.
То смрт, обична, живот вара.

ДАНАС СМО УБИЛИ ОТАЏБИНУ

Данас смо убили Отаџбину.
Опрали јој душу од свега,
уз покој јадној паћеници,
прихватили се пушке и бријега,
да и у мржњи, као плаћеници,
утолимо глад и своју дивљину.

Данас смо убили Отаџбину.
Опрости Боже, ако можеш,
ко курву, завили је у неко платно,
и онако црваву и трулу,
без звука црквених звона
гурнули је у понор. У дубину.

Данас смо убили Отаџбину.
Разапели је на дрвеном крсту,
забијали ексере у испружене дланове
и глогов штап, да јој душа нестане,
ко вјештици. Боже ме опрости,
у њој смо видјели, само, помрчину.

Јуче смо сахранили Отаџбину.
Сузе нам квасе безлично лице
и тек тријезне бол нас ошину,
тежак глогов штап, у крвавој руци,
у очима невјерица-шта то учинисмо,
на вражјем путу постасмо и убице.

ПОКАЈАЊЕ

Вођени невидљивом руком Божјом
потражисмо спас у самрти својој.
Опрости Боже, све наше гријехе,
молимо ти се.

Опрости и крв што је пролисмо, узалуд,
на олтару безбожника, црвеном, у блату.
На жртви коју приносимо невјери у част
и сузе, што пролисмо, ко жал, џелату.

Док нам смрт немирно душу слама,
попут слатких жутих, миришљавих диња
ми прст упиремо, немоћни, без срама,
у издају, у неког вампира са Дедиња.

Опрости Боже, гријеси никако да се смире,
вјерујући у дух повампирене кобре,
склупчане крај ногу Муратовог турбета,
док нам Грачаница, рањена, на длану умире.

Опрости нам, Боже, на заблудама,
коју нам урезаше да боли и грца,
на кори срушеног стабла- петокрака,
на голим грудима, одмах крај срца.

Кајемо се, Боже, у овом самртном часу.
Молимо ти се. Опрости гријехе наше
и упути нас трагом свјетлости,
кроз прашину издаје која нас засу.

СКЕЛЕТ НА БЕОГРАДСКИМ УЛИЦАМА

Стрвинари нам месо од кости одвојили,
сада голи скелет, безвољно, с олтара,
шета питомим београдским улицама,
најчешће од Славије, до краја Српских владара.

Чавке нам опијене мозак испише,
на Газиместану хиљадудеветстоосамдесетдевете,
а ми наивни, горштаци, мислили - Вожд је стигао,
на брлог вучици, што нам вијековима крв сише.

Рањени орлови данас нам кости чувају,
окренути и лијево и десно, увезани у оквир,
златом пресвученог кавеза што виси,
над јаслама Божијег стада, на крају.

Голи скелет и данас шета без срама,
питомим београдским улицама,
најчешће од Славије, до краја Српских владара,
а Вожд, с Газиместана, никако да стигне.

СВЕТИ НАС, БРАТЕ

Оче,
сакриј сузу у оку свом,
кад болно ударају црквена звона.
Обуздај клетве, кад ногом босом
идеш по трњу српског издајства,
окамени се над судбом нашом,
од Косова до Козаре, умивене росом.
Заустави дах пред колоном милиона,
кад напуштају огњишта вјековна.

Мајко,
рађај дјецу за нове џелате
и кити кћери за крваве свате.
Уздижи синове, српске јунаке,
над свијећом и иконом, наше крсне славе.
Проклињи браћу што те оставише,
на мртвој стражи крај нове раке,
пред спаљеном црквом, гробљем нашим,
и оцем, кад се мртав на грани њише.

Брате,
освети нас, заклињем те Богом,
уздигни сабљу над пустим глогом
и режи змију на четири дијела,
српско проклетство, развраћена слова,
на темељу крста од камена бијела.
Свети нас, брате, за времена ова,
за будућност истином ковану
и за нека, српска, поколења нова.

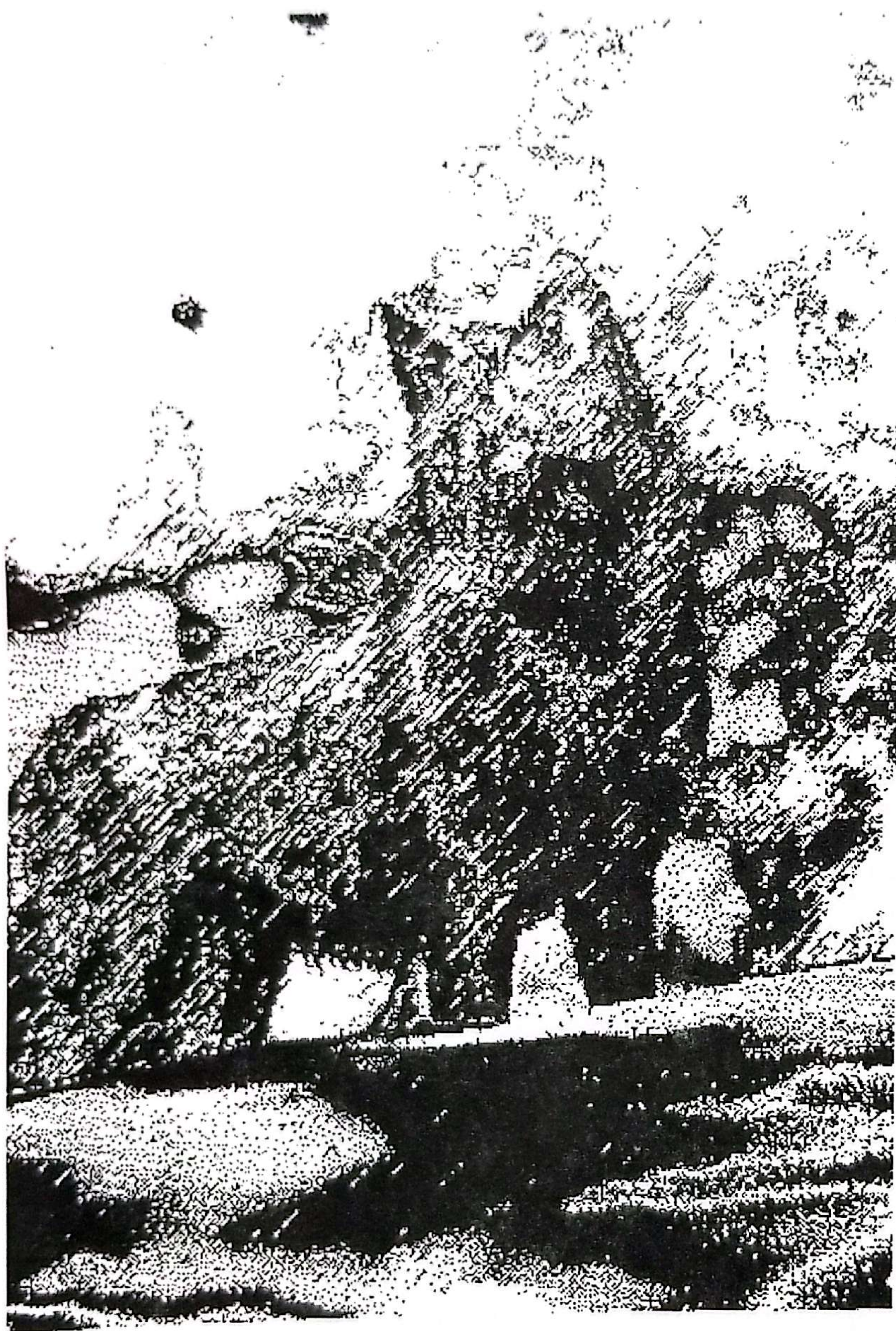

ВУЧИЦА

Из брлога вучица завија,
пред гвожђем, раширеног зубала
и месом што се иза крије,
док глад под нокте ексере забија.

Четири године љута вучица
облијеће замку, у тамном брлогу,
а усмрђело месо и гњиле кости,
однијеше кошава и кукавица.

Брлог празан. Вучице нема.
Пред гвожђем, раширеног зубала,
а негдје горе, на високој стијени,
задовољан ловац са кером дријема.

Далеко негдје љута вучица,
вучиће своје по пољу води,
оштри им зубе да вучја ћуд
пронађе брлог подлих кукавица.

У БИСАГАМА

У бисагама, упрегнути, кротки,
чувамо наше заблуде.
Казнише нас када изађосмо
из дубоке јесењске бразде,
и поломисмо рало, држано
нејаком мајчином руком,
па земља оста пуста,
ни узорана, ни засијана.

Сада нам јаче стављају штранге,
а ми ушкопљени ждријебци,
на дизгин ненавикли,
ломимо прса о челичне руде,
док бич у чврстој руци
над главом, пуца ли пуца.
Из каса у галоп, непослушне,
љути кочијаш нас натјера.

Из болних уста, горка
пјена ударила, бијела,
крвави, поломљени зуби,
од челичних жваља осташе на путу,
а бијесни кочијаш душманском руком,
затегну дизгине,
пред мрачном капијом рајха
и бечког двора.

У бисагама, упрегнути, кротки,
чувамо наше заблуде.
Не вјерујемо слијепо
у дубоке јесењске бразде,
узоране дубоко у срцу,
гдје поломисмо рало,
о меку, црну, ораницу,
неког новог, суровог, газде …

БЕЗ ПРЕДАЈЕ

Мјесец. Два. Двадесет.
И још толико.
Издржаћемо, ако треба.
На муке навикло српство светолико,
гледаће нијемо, у сред неба,
пркосно звијери, џелате, убице,
злокобне погледе ласерских зрака,
огњене руже, на сред улице.

Гледаћемо. Памтићемо. Чекаћемо.
Ни вапај злочинцу не даје наду,
нити о предаји има знака,
а они нам крваво Слободу краду.
Деценију. Двије. Двјеста.
И, ко зна колико?
Гробови наши, црни путокази.
На олтару, опет, српство шаролико.

Вијекови ће остати за нама.
Трагови голи нашег постојања,
у трњу, снијегу, пијеску, свуда,
пријете, ко помама,
а путоказе празне,
вјетар избриса с пруда.
А, ми, и даље без предаје,
у строју мирно стојимо.

У НАМА ПЛАЧЕ АЛЕКСИНО СРЦЕ

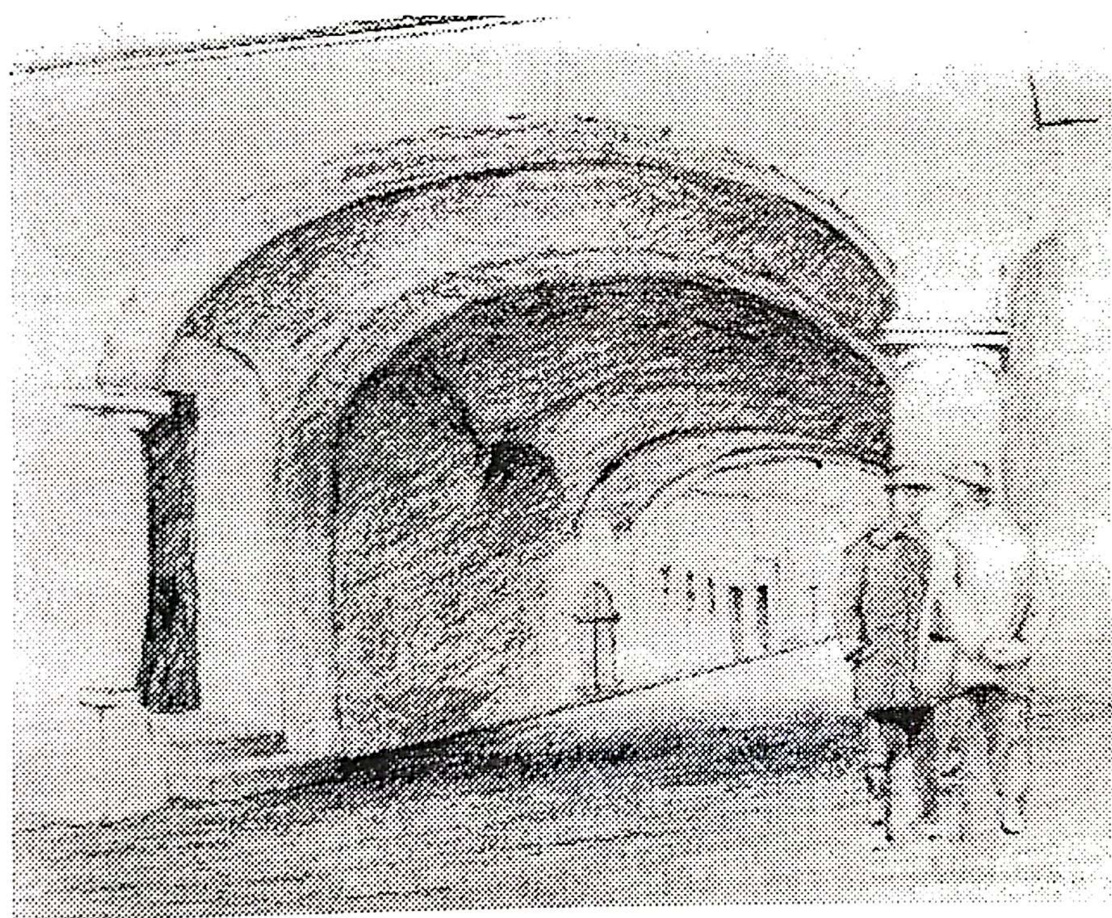

Ни стих не дадоше написати,
за живота само ломаче спремише,
а папир подераше попола.
Куд ли га вјетар однесе да ми је знати.

Одуваше ме буре и оркани сјећања,
па сада пузим ка историји, молим,
да нађем запис о мојој Отаџбини.
И поезију слободе коју волим.

БОЖЕ, ПОВЕДИ НАС

Боже,
окрени нас заувијек ка Истоку,
првим јутарњим зрацима с Карпата,
ка свјетлости, ма гдје она била,
далеко од пакла ватреног,
у којем нам спржише нејака крила.

Боже,
усмјери вјетрове из Хиландара, нек бију,
кад нам мајка милује, рањена, лица,
с црним крвавим дупљама без очију,
пресахлим од суза за отетом Отаџбином,
из баре прљавих београдских улица.

Боже,
умири срџбу своју за гријехове наше,
за сва покајања засијана на равном Косову,
у вировима Зрмање умири кочијаше,
што ралом узораше криву ораницу нову.
У тој бразди расту наше успомене.

Боже,
поведи нас путем спасења, што сија,
из вртлога свих српских заблуда
укопаних у стијење Светог Василија,
изниклих из утробе Мораче и Зете,
у часу када се размигољисмо свуда.

ГДЈЕ СИ ОТАЏБИНО

Гдје си Отаџбино?
На гозбу смрти душмани нас воде,
да чујемо у смирај дана,
звук звона и глас народа,
што нариче над пјесмом слободе.

Гдје си Отаџбино?
Љубав према теби нам искрчмише,
вјетрови ти олујни пепео расуше,
а џелати рујно вино из вена испише,
па пијани, негдје, отетураше.

Гдје си Отаџбино?
У ловору сплета густих грана,
шум издашан склупчаних змија,
прекрише љутито и сунце дана,
а мржње ковитлац у жилама нам оста.

ЛАЗАР ТЕ ЗОВЕ, ДУШАНЕ

Зауздај коње Лазаре.
Не гази пшеницу бјелицу
и не пиј вино румено.
Сутра нас водиш, Лазаре
у трулу стару Србију,
уморној мајци у походе.

Ти, Бошко, барјак подигни.
Са крстом нашим стаменим,
на коњу враном,шкопљеном
и први крени, заувијек,
на наше крваво Косово,
у дворе, наше, срушене.

Извуци сабљу,Милоше.
Ковану сребром и златом,
са својом руком десницом
сасјеци змију Мурата,
на нашем пољу косовском,
шареном шатром подвале.

Лазар те зове, Душане,
и крст српски, стамени
на наше поље косовско,
на бијели камен Захумље,
срушене Равне Котаре,
и Озрен Свете Тројице.

Врати нам царство српско.
Уништи кукавне вукове,
да твоја земља Србија,
и љута трава косовска,
излијечи ране мајчине.
Лазар те зове, Душане.

ТАЈАН

Тамо, гдје Тајан љуби страсно плаветнило неба,
жедно корито ријеке и Богом облаке призива,
а змије, звијери, напуштене куће чувају,
тамо сам, брате, окусио и прве корице хљеба.

Тамо, у пустињи сулуде људске маште,
заувијек несташе пјесме Удрима и прела,
у корову светиње - гробља и плодне баште,
осташе само трагови, старих, српских села.

Очи ми никад неће видјети Суху више,
ни Рибњак, борове што стрше из облака,
дрвене мостове, српском руком начињене,
умрлу браћу, мајке. Нека им је земља лака.

Тамо, гдје Тајан љуби страсно плаветнило неба,
гдје сузе сапраше и жедно корито ријеке,
душмани срушише начињене мостове, српске,
наше успомене, стазе, куће, топле и меке.

ЗЕНИЦА

Ето ту, иза брда, у шуми димњака,
гдје се у Босну улива Кочева,
центар је мога изгубљеног свијета.
Тамо, гдје и рањено срце
бијесно удара попут звекира,
у гола, маљава прса, сломљена,
гдје пјева питома и кротка,
лепршава и плаховита шева,
у колони болно иду затегнута
и непозната лица,
модра, бијела,
чиста, невина,
мирно почива, моја Зеница.

Данас, тамо, неки нови људи
стоје немарно на Каменом мосту.
Болно газе мојом Царином
и пјевају пјесме непознате.
У мом стану неко балинче,
ко крмак рује по стварима,
претура дуге успомене,
а бабо му поваздан риче:
Остави слике проклетог влаха,
куран у руке, инсану један,
и учи наглас, док не заруди,
запамти добро, шта ти, бабо, вели,
Срби и нису овоземаљски људи.

Тамо, гдје Јалијом ходају
нека нова, непозната лица,
тамо је моја прошлост,
и бол у срцу скупљена.
Тамо је, моја Зеница.

ЧАША

Испићу чашу опорог црног, од крви, вина,
за непокорени народ косовски и овај озренски,
што као стубови на бранику Отаџбине стоје,
са крстом и златом на прсима, од искона.

Испићу и другу чашу вина, освештаног,
за Косовке дјевојке из Возуће и Бољанића
и њихова бијела платна којим нас завијаше,
бијељена у плаветнилима Криваје и Гостовића.

Исцрпљен, држаћу и трећу чашу. Славом пијан,
у тамном талогу са мутног дна, не, нисам врач,
потражићу, ко нас то изда у равном Косову
и с леђа, Озрену, удари, криви издајнички мач.

Затражићу и четврто пиће. Воду понајприје.
Ону озренску, из Возућице, да нам ране цјелива,
или ону с Каменице, Клека, Тајана,
да ме отријезне, усправе, док касно није.

Пијан ћу, увијек, причати о сломљеним крилима.
Ко нам то окаља нашу порту Свете Тројице,
ко то узе Удрим, Бијеле Воде и хладна врела,
у који нас то свијет, воде улизице.

ШАНТИЋ

Поново узех у руке Шантића,
стихови стари судбу ми проричу.
Повратак у њима. Нама приче честе,
у ноћи мостарској, крај чемпреса,
написа Алекса девестотринаесте.

"Мрем, вели сјетно.
Са мојих њива, ено, други жање,
тамо више нема старе куће моје
под очевом кућом страна чељад стоје
и шљемена српских све је мање, мање."

Очи ми се замаглише сузом,
за Мостаром, злобом порушеним,
за сокаке узане и стрме
кроз које се Алекса кретао,
да би пјесме о Неретви спјевао.

И у нама плаче Алексино срце.
Из Неретве, испод Старог моста,
извиру стари стихови прошлости,
о повратку, о рођеном селу,
о слободи која жеља поста.

БАРАКА 23

Четиристотинеосамдесетшест.
И број, и мањ.
За људе, велики.
За колону везаних анђела
на путу смрти,
бараке двадесеттри,
моритури те салутант:
"Сјати Боже, помилуј нас"
и пркосна пјесма посљедња,
старог игумана с чела колоне.

Одјекну градом пјесма православна.
Тупи ударци штапа
и кундака по монасима,
и крици за свету просједу браду,
изниклу у руци
безбожника - сотоне,
ко поклон даде гаду,
с олтара бијеса и стеге,
радосних Латина,
из Славонске Пожеге.

Грмну плотун.
Крвавом бараком двадесеттри.
Један, два, три, триста
и ко зна колико сати.
А онда Божји самртни мук.
И тек по који вапај,
и болни јаук,
свјетлости бакље и сила,
сломљеног старца без ока,
у судњем часу, игумана Рафаила.

Посвећено игуману Рафаилу Момчиловићу, старјешини фрушкогорског манастира Шишатовац, звјерски убијеног 03.09.1941. године у Славонској Пожеги.

ИЗБЈЕГЛИЦЕ

Завежљај у руци,
на млијечној стази,
сиромах на прашњавом путу.
Тад убоги ратник
с фронта креће,
у сусрет дану,
да види сињу кукавицу.

Пушка у руци
све ране лијечи.
На трагу звијери
ловац се шуња,
у брлогу, на домак села,
уходи љуту
отровницу.

Ни свијеће
на гробу,
опело над хумком,
ни плотуна,
ни марша,
за мртвог
борца - избјеглицу.

Колијевка преврнута.
Ни дјеце нигдје,
под тријемом
вапај,
и плач се чује,
призива мајка.
На лицу јој видјех невјерицу.

ПРИЗИВАЈУ НАС

Призивају нас,
плачни дјечији снови.
Траже спокој. Мир.
Призивају нас
и громови у даљини.
Слободе, то је зов.
Тешки кораци,
стари и нови,
крочише,
у смртни вир.

Призивају нас,
Косовке дјевојке.
У рову тек понеки
вапај - живота звук,
пружају руке,
нуде спас.
Ни трага од жалопојке,
само мук.
Погледи, укочени, далеки,
несташе испод руке.

Призивају нас,
мајке у црнини.
Призива нас Слобода,
што сија, плијени,
негдје у бездану,
у даљини ...

НАШЕ ИСПИСАНЕ СУДБИНЕ

**Под руком посљедњи стихови шетају.
Снага истиче из рањеног срца,
посљедњи пут боду, уз инат сметају
стихији страха, када у сузама грца.**

**Вријеме кроз мене пропали ли пролази,
на перону изгубљених илузија,
ко слијепи путник прошлост долази,
и бол као ексер у душу забија...**

ЗАБОРАВИ

Заборави мржњу што ти душу кида
и окове окованих распојасаних демона,
када срце пробијају црвени цвијетови,
срушене олујом човјечијег безумља.

Заборави, ако можеш, вирове Неретве
у којој заувијек осташе истине о Житу
и гласови предака наших, из крвавих јама
бетоном мржње заувијек закопаним.

Заборави топлину руку у мећави,
то завијају вјетрови из рањене душе,
и мајске трешње самоникле,
на темељима тек спаљене српске цркве.

Заборави топлину сунца кад те грије
на обали ријеке, и Фрушку Гору,
док зрачак хита негдје далеко ка југу,
да кости наше ко дар поклони мору.

Заборави, ако можеш, све приче испричане,
над вулканом, камом пререзаних грла
и ударце крила црних гавранова
кад похрле горе, високо, гдје почива вила.

Заборави, ако можеш.
Ја заборавити не могу.

ОБИЈЕСНИ ПОСМАТРАЧИ

Када се заливају гробови,
сузама мајки, у црнини,
и боговима рата принесу жртве,
у лименим ковчезима,
да не виде џелате,
поклопиһу очи длановима,
да не видим оближња села,
прекривена пламеним баштама.

Када нијема и уплакана колона
незаинтересовано, тромо, крене,
до гробова српских хероја,
у улици оближњој чуће се уздаси,
чудних посматрача крвавих очију,
што имају снаге само да шкиље.
Официри, наши, српски, тада,
причаће приче изгубљеног боја.

И када се упале свијеће, обичај наш,
оркански вјетар стиснуће их ко ваш,
да лелујави несташни пламен
не освјетли трагове смрти,
у лавини мржњом нанесеном,
у беспућима сулуде човјечије маште.
Само флаша црвеног вина разлиће се
на испуњеној земљи заборава.
А, лажно, срце ни да задрхти…

ЦВИЈЕТИН

На овој светој земљи
српској, поносној, озренској,
послије оркана опет стојимо.
Ко камен, стамени, постојани,
без суза, усправно, вијековима
гробове, само, српске бројимо.

Нигдје им краја, који им је број?
И броја као да се бојимо,
а они разбацани по страни,
у срцима стварају неспокој.
Озрен оковаше мрамори црни.
А ми их и даље упорно бројимо.

Све црни једри косовски божури,
соколови, орлови -богови висине,
из кљуна им само крстаче вире,
над гнијездом мирују, вријеме не жури,
стоји, а твојих костију нигдје,
српски јуначе - Тодићу Цвијетине.

Крвљу ти земљу натопише.
Злотвори Брозови, црвени
и рујно вино пијани испише.
То причају крстови дрвени,
глас им се диже у висине
а твојег нигдје, јуначе Цвијетине.

Васкрсни јуначе Цвијетине.
Пробуди уснулу Озрен-планину,
поведи коло слободе
и нек се пјесма у небеса вине,
кад рушиш крваву лавину
у коју невине Србе воде.

Пјесма посвећена браниоцу Озрена, четничком команданту из Другог свјетског рата, потпуковнику Цвијетину Тодићу звјерски убијеног 1947. године за чији се гроб ни данас послије пола вијека не зна.

ЦРТА СУДБИНЕ

На длану ишараном,
наше судбине исписане.
Кривуље се провлаче
кроз поре, па даље,
пресјецане крвавим жуљевима,
који пуцају у погледу,
кажу нам:
Кратак је живот пред нама.

Будаласто, готово дјетињасто,
пратимо траг судбине.
Кривуља, ко кањон дубоки
одведе нас стазом знаном,
негдје далеко, у врлети личке,
ка срцу, Врела Уне,
да сперемо глиб и усирену крв
у коју рука утону.

Зато нам и длан откинуше.
Стиснута нам пест, као лед,
оста над модрим
и хладним дубинама Уне,
подигнута и изнад Грмеча,
пркосно пркоси вјетровима,
који нас однијеше негдје
далеко, у недоглед.

И руку из рамена
нам извалише, џелати.
Да из патрљка
не израсте и нова шака,
стегнута, ко ковачки шкрип,
баш онај што стрши,
над Уном, високо,
крај орловског гнијезда.

ИЗГУБЉЕНИ У ПРОСТОРУ

Прхну птица из крошње славонског храста.
Гнијездо се расу по тврдој српској земљи,
а птићи соколићи, широко отворених кљунова
удишу свој посљедњи овоземаљски живот.

Свечарске бадњаке прије Божића изложише нам.
Само пепео носимо у душама својим, сломљеним,
и ватром спаљени, дубоко чувамо тајну у себи
и молимо Бог,а да нам пламен не сукне из уста.

И јавор нам душмани поломише млади.
Гусле старе, са зида. Вишњићево благо.
А руке, нејаке, оштром сабљом пресјечене,
оставише нам ко крајпуташе, у блату.

И Мораву нам душмани, жедно испише.
Косово равно, злобом и камом преораше,
а нас сасјекоше у дубокој трави
и као такви ходамо, крвави и безглави.

Србине. Начини гнијездо на новом храсту.
Ватром ватреног срца угаси ватру душмана,
подижи птиће, удахни им живот православни,
уз гусле старе и гудала, нашом судбом затегнута.

БОГОВИМА РАТА

Испјевајте ми пјесму,
богови рата у миру.
Испуните пун мјесец
демонима и вукодлацима.
Нек дрхте ко прут,
на врату нетакнуте дјевице,
миришљаве као ружа,
са крстом, када се брани.

Испјевајте ми пјесму,
богови рата, о миру.
Ви горди, дивљи, људи
што и море засусте сачмом,
а ми као јато птица у лету,
уронусмо дубоко у бездан,
ка мутном и крвавом виру.

Причајте ми причу,
богови рата, о миру.
О мокрим плочницима,
дјевојачком сузом заливеном,
и баштама миришљавим
сладуњавог и опојног цвијећа,
крај попрсја мртвог јунака.

Причајте ми бајке,
богови рата, о миру.
Хоћу да вјерујем
и лажима вашим безочним,
у бујно растиње змија отровница,
које ми гмижу на грудима.
Причајте ми, богови рата.

НИСУ НАМ

Нису нам птице пјевале
на жуљевитом длану,
нити нам се пјесма с прозора,
радовала новом дану.

Нису нам ни вуци завијали
на гробовима предака наших,
није нам Свети Илија
свијеће палио умјесто мајки.

Нису нам ни незграпни кенгури
дјецу у широком торбаку носили,
нити нас је сунце гријало
у јануарским, планинским, мећавама.

Сами смо пјесме пјевали
на изворима бистрим и хладним
и само смо пјесмом драгане дозивали,
са прозора у дивљем бршљену.

Мајке су нам завијале као вуци,
на напуштеним гробовима,
а душмани палили села
и ватре за свијеће давали.

Жене су нам дјецу носиле
јутарњом росом их појиле,
грудима мртвим храниле
негдје у збјегу, у вјечној студени.

СРПКИЊА МАЈКА

Опет Крвава бајка.
Муклим гласом
то пјева Шумадија.
Пјесму слободе.
Над хумкама новим,
пркосно и данас,
стоји, смјело,
наша, Српкиња мајка.

Опет Шумарице.
У строју нијемом
брат крај брата,
црвену заставу
више себе дигли.
То смрти пркосе,
за своју прошлост,
за свијетло лице.

Опет Крагујевац.
Опет Крвава бајка!
Опет Шумарице!
На сломљене ноге
то дижу се гробови,
и мртав Србин Србију брани.
Такве их родила,
храбра, Српкиња мајка.

ПУТ БЕЗ ЦИЉА

Окружени зидом мржње
стајали смо поносито.
Најјачи оркани што нас ударише,
осташе заковани на нашим длановима.
Умирисмо стихију,
а сунце обасја бездан
у који нас гурнуше,
да трагом без свјетлости, ко слијепци,
кренемо без циља
и разбијени тумарамо,
тражећи Отаџбину,
у мору безнађа.

Ударају нас ријечи попут бича,
кад пуца у туђој руци,
а ми немоћни, нека тужна прича,
испричана у прошлости, у муци.
Наше путовање без циља. Као доге,
коју стежу челични ланци,
идемо, завијамо од бола,
док истина не клоне, пред туђе ноге.
Слободу са крвавог длана,
замахом руке, бацили смо.
Отиснули је далеко од себе,
у освит неког новог, тужног, дана.

ГОЛООТОКАШИМА У ЧАСТ

**Од студени умирали на врелом сунцу,
нестајали у бујици црвене ријеке,
спас тражили на сломљеној гранчици,
али им понос милост, није просила.**

**Знају то дјеца из педесете, они из црвеног воза.
Чувари истине у велеградима лажних идеала,
гажени сладуњавим временом владавине Броза,
поносна су остала, и та дјеца мала.**

ПРИЧА СЕ ОЧЕ

Прича се, оче,
у ноћи девестопедесете,
вукли су те улицом.
Пљували и жицом боли.
Опрости ми.
Био сам дијете,
помогао нисам,
кад су те црвени курјаци
одвели на оток Голи.

Грубо ти тада, кажу,
душмани, стргоше епулете,
с кожног, дугачког,
официрског шињела.
Причали су то и моји,
онако кришом.
Схвати био сам дијете,
кад те је безочно,
црвена олуја однијела.

Кундацима су те тукли,
по тијелу, свуда.
У ланце везали, као робље,
и уста пунили,
с врелим пијеском с пруда,
водом посипали,
када глава клоне,
ил премлаћен ум,
кад жељно види гробље.

Прича се, оче.
Ко ће то знати,
о теби,
неком чудном тробојцу.
Три пута си, веле
боловао Голи,
па мало и знам, о теби, као оцу,
а то ме вријеђа,
спутава, у срцу боли.

Једном си, веле,
опсовао Броза
и опет шест година
Голи, миловао ти ребра,
у стрњишту оштром,
нестала нам лоза,
а ти и човјек и зебра,
издржа све снажне
ударе олује и грома.

Прича се, оче,
ко ће то знати.
Да ће и нас
тамо звати.
Свједоци, веле,
поуздани, ви сте,
а нама требају
осуде Броза и руке,
од крви чисте.

ОЦУ У ПОМЕН

На Светом Гргуру родио камен,
на њему си, оче, гасио пламен,
носио око у лијевој руци,
да и у твојој највећој муци,
гледа црвени свијет око себе,
и чавке, лешинаре и питоме зебе,
склупчане, шарене, отровнице, змије
и своје кући, оче, најмилије.

На Голом си срцбом разбио стијене,
камен по камен градио мене,
стаменог клинца из црвеног строја,
поносног, гордог, пјетлића из боја.
И прву си тада учинио грешку,
слушајућ моју оптужбу тешку,
да као дијете с глогова коца,
не желим Голоотокаша, не желим оца.

Данас се нашој причи свако смије.
Зар отац да заборави најмилије ?
Зато и ћутимо, нијеми само,
јер ти и ја најбоље знамо,
шта значи око у лијевој руци,
црвени бродови у мирној луци,
шта значи препуна жучи чаша,
у рукама дјетета, Голоотокаша.

КАД МАНДРКНУ БРОЗ

Заждио вјетар
маја осамдесете,
кад мандркну Броз.
Кроз Поље Попово,
кроз пармак, и скроз
до Требижата и Затона
и змије љуте, шуте,
кад деспот црвени,
без гаћа, на штапу,
крену на подземне путе.

Набуја Буна
кад мандркну Броз.
Неретва мутна
и у њој ороз,
по цио дан кукуриче,
свега му је доста
и преко гуше,
кришом гледа негдје ка Стоцу,
а глава на пању
и тијело, у врелом лонцу.

И све то бијеше
кад мандркну Броз.
Плакаше и Голи и Столац,
и љути Србин
и кршни Црногорац,
радник без панталона
и курве из салона,
над судбом, јадног
црвеног пијевца,ког
замези, полтронска колона.

Заждио вјетар,
кад мандркну Броз.
Крвава Буна.
Неретва мутна.
Жито се руши,
од Оченаша,
покланих Срба
и Голоотокаша.
Заждио вјетар,
кад мандркну Броз ...

БРОДОЛОМНИЦИ

Бродоломници,
црвени,
издржаше и буру,
удар таласа
о оштро стијење,
и бијело,
и голо.

Подерана једра,
изапрана,
црвене боје,
замјени крв
и оркан сломљени,
замукну,
у грудима.

Пшенична поља,
родна,
а иступљен срп и чекић,
у рукама косца,
обичан прут,
и сломљено ребро,
Адамово.

И ко зна зашто,
бродоломници,
у кукавичком гнијезду,
јаја оставише,
ко жртву,
отровној змији,
у част.

И ГОЛИ И БОСИ

И голи и боси,
и жедни и гладни,
и оковани,
за бијелу стијену,
водом изапрану,
на врелом сунцу,
испуцалих усана,
с ребрима, што стрше,
и срце, што бијесом удара.

И партизани и првоборци,
и комунисти и скојевци,
и осуђени,
на зиду срама,
црвена цигла побијели,
и нестаје,
у прах се слива,
голи камен,
под челичним маљем.

И Голи и Гргур,
и Броз и воз,
и окови,
несташе некуд однесени,
а морски пси,
у раљама
носе утробу прошлости,
а срце оста, на врелом пијеску.

И црнци и бијелци,
и жути и љути,
и лилипутанци,
шарени, наоружани,
мировњаци,
а у нашим рукама
слово Оченаша
и прича и пјесма,
Голоотокаша.

ДЈЕЦА С ГЛОГОВА КОЦА

Уведоше нам, ето, опет санкције,
а ја се сјетих радне акције,
из времена првог босанског воза
и заноса црвеног, у имену Броза.

Тада су дјеца с глогова коца
гледали како им одводе оца,
нешто због запада, а више истока,
до службеног пута, до Голог отока.

Све су то били, црвени наши,
Срби, Црногорци - Голоотокаши,
из времена тешког, Стаљина и Броза,
слијепи путници, захукталог воза.

Данас се, поново, хватамо Оченаша,
призивамо Бога и Голоотокаша,
кунемо пијесак и голо стијење,
вежемо прошлост за поштење.

Сачуваће тајну, дјеца, с глогова коца,
који педесетих сахранише оца,
у име партије, у име Броза,
у име црвеног, срушеног, воза.

Чудна је данас љута хорда Броза.
Они из дугог, црвеног воза,
окренуше леђа мајци и оцу,
Отаџбини, што виси, на трулом концу.

НОЈ

Када се оконча крвави бој,
оцу ми забише главу у пијесак
ко да је, Боже, постао ној,
а кућу претражи црвена авет
и Брозов, вјерни, наоружан ској.

Не гледај исток, још мање запад,
пијесак му шапће на крваве уши,
већ заби главу још дубље доле
и носи Броза у својој души,
не да те зато, црвени, моље.

Ко дијете сјећам се игре са скојом,
када нам одведоше очеве, негдје,
на Голи, крвавом, црвеном, бојом.
Пут у будућност то бијеше славни
и наравно, Броз, у њему главни.

Данас нам скојевске бркате чике,
пишу мемоаре и носе слике,
од мајке сове и оца ноја,
а пијеска нигдје, ни врелог сунца,
нити имена оних, из крвавог скоја.

ВРБАС НА ГОЛОМ

И плава Дрина и Дунав,
немирне Морава и Морача
и бистри Ибар и Врбас,
пјенушаве, плаховите,
крваве и црне,
издубише корито,
на бијелом камену,
сапраше кости човјечије,
и расуше перје,
од јејине злослутнице.

Црвени на црвене.
Срби на Србе.
То тако иде.
И лице црвено од стида,
руке поломљене
и груди изгажене
усијаним баш челиком,
утиснута петокрака,
на мртвом длану,
крвари и вене.

Српске ријеке
сузама пијесак изапраше,
удари таласа болни и оштри,
у ноћи једној злобно утихнуше,
кад човјек опружен, миран,
заувијек тајну понијеше,
а име џелата, с Врбање моста,
оног црвеног полтрона,
из бањалучких солитера,
на уснама, мртвог, оца ми оста.

КАМЕНА КОЦКА

Још једну камену коцку
уградили су у високи зид.
Видик тако затворише,
а они се врте само у круг,
један за другим, ко мрави,
на врелом пијеску, уз друга друг.

Ми их пљувасмо преко зида
и чини се, да нас не би стид,
и утробу празну,
руком би им чупали,
да бјеше нешто нижи,
камени, бодљикави зид.

Преко ноћи бијесни,
додаше још један ред.
По Брозовој директиви.
Да птице и вјетар
и ми знатижељни, поред,
не видимо, шта то иза цвили.

По дану тако, као дјеца,
нека то Брозови имају у виду,
имена писасмо, онако, наша,
на голом каменом зиду,
што и од нас скриваше
судбине Голоотокаша.

У спомен оцу, ником не кажи,
у рањеном срцу,
и сломљеној души,
камену коцку чувам,
док ме бол у грудима гуши
и освету узалудно тражи.

У МОРСКИМ ДУБИНАМА

У морским дубинама,
тајне скривају.
Затворени чврсто
у тамној шкољки,
на дну, у муљу,
бесане очи,
о Слободи,
уморно снивају.

Иза камених зидова,
куле, из маште,
зидају, граде.
Зној и крв
малтер, непробојни,
а очи, гладне,
краду из баште,
плодове које је начео црв.

У морским дубинама,
тајне и смрт скривају.
Погледе Слободе
таласи однијеше, без трага,
у каменим шупљинама.
А онда мирне воде.
Чудни се снови снивају.
Нити комуниста. Нити врага ...

МРЖЊА НАМ УГАСИ ЉУБАВ

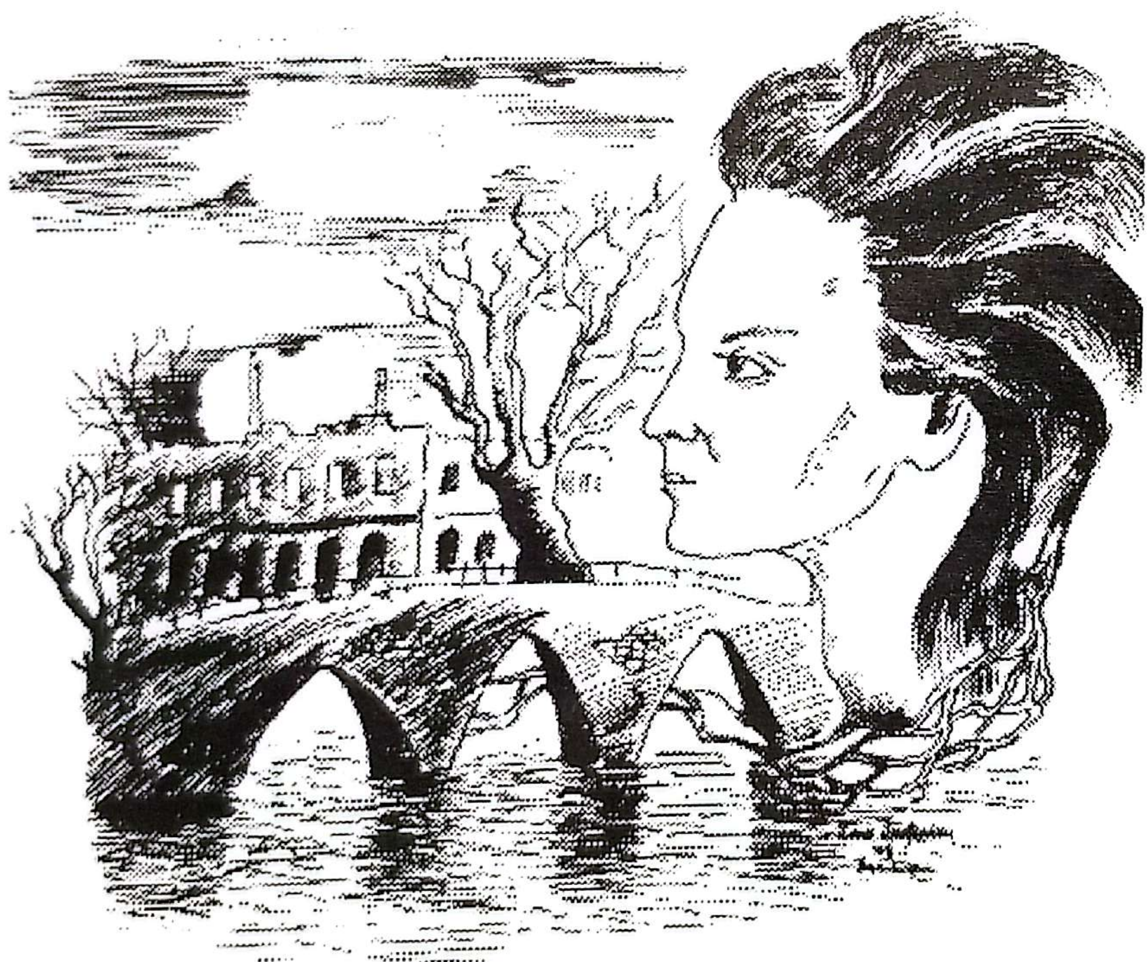

Оловно зрно уби нам љубав,
нијеми стајасмо пред капијом града,
када нам мржња помути памет,
када у човјеку видјесмо гада.

Оловно небо кишу је донијело,
бујица двије обале изгради,
видик нам некако пуче на двоје,
а ми у мржњу кренусмо смјело.

ПУШТАШ ЛИ ПЛОЧЕ

Пушташ ли још увијек
старе плоче с грамофона ?
Лелујаш ли се као пламен
свијеће у заносном трансу,
њишући жедним куковима
уз дивљи ритам рока,
забацујући плаву косу,
као тек распаљена шипарица.

Лупају ли ти комшије
љутито о танке зидове стана?
Кад пожудно сједећи на поду
слушаш Битлсе или Холидеја,
а ти им онако сочно и објесно,
с врата опсујеш мајку,
па још гласније,
одврнеш пјесме својих идола.

Сметају ли ти громови
на Светог Илију, као некад?
И топли потоци које су газила
у јулским поплавама,
дижући сукњицу, то парче платна,
готово до струка,
док ти у коријену дугих ногу
туђе очи мироваше.

Кајеш ли се за ријечи
које ми изговори у дах?
Када нам меци равномјерно,
засвираше поред ушију,
с мржњом ме погледа попријеко,
ко да сам ја крив,
а из уста ти истина излети:
Исти си као они, и ти си Влах.

ОЧИ МИ ТРАЖЕ

Очи ми траже
немирне обале Дунава.
Тек да ми бол ублаже,
кад уморна душа спава
на немирном длану.
Кад сунце небом шара
у обичном, врелом дану,
мог изгубљеног Вуковара.

Буде се у мени успомене.
На Митницу. На Вуку.
На изгубљене мртве кораке
разлоканих рањених улица,
безимене сломљене сјене
кад прекрију празну луку,
и поломљене барке.
На јата, рањених птица.

Буде се у мени успомене.
И очи траже
сплавове усидрене послије рата,
трагове заблуда - слободе.
Другу обалу кад лаж засјене,
сурове приче и страже.
Кад те језа од тога хвата,
ко кама злочинца кад боде.

Буде се у мени успомене.
Очи узалудно траже
трагове слободе, у таласима Дунава,
у цвијећу које у мржњи вене,
у лицима, када се овлаже
сузом болног завичаја.
Буде се у мени успомене
и када ми уморно срце, спава.

НЕКА МИ БОГ ОПРОСТИ

Нека ми Бог опрости.
Пред њим и нисмо,
по правди исти.
Једни су гријешни,
а други чисти.
Једни и други
људи.
Обични, мали
склони пожуди,
преваранти,
забушанти,
шетачи прљаве улице,
у рату,
хладнокрвне убице.

Нека ми Бог опрости.
Не знам,
да ли смо то људи,
невини народ,
што се чуди,
када му ударе
нож у леђа,
због прошлости,
због међа,
и очи ваде,
на оштрој ками,
и кад се сладе
над нашим гробовима,
расутим по страни.

Нека ми Бог опрости.
Моје незнање.
Шта он то прашта,
а нас све мање.
Све мање Срба,
сломљених грана,
жалосних врба.
Све мање кандила,
крсних слава.
Све више крстова.
Оштрих јатагана -
под вратом,
пререзан глас.
Нека ми Бог, опрости.

УРАНАК

Устани на уранак, сине.
У дланове бијеле, раширене,
покупи мајску росу,
и уми лице,
нек мајци пред очима,
радост бљесне,
из царства злобе
и гробне тишине.

Устани на уранак, сине.
Озари лице
у царству тмине.
Крсна је слава,
а ја нејака,
сломљена срца,
упалићу свијеће
на Ђурђевдан.

Урани на уранак, сине.
У инат џелату
што ти живот узе.
Мајци за радост
када на гроб дође,
мраморну плочу
да загрли,
изађи начас, из вјечне тмине.

Урани на уранак, сине.
И буди вазда̄н
сунчева зрака
на лицу старом.
Озари икону,
Крсну славу нашу.
У самоћи и тишини,
оживи, опет, Ђурђевдан.

ПРЕВАРА

Судба ме опет превари.
Данас тражим уништене
трагове прошлости
по прашини, по бари,
и без куће
лутам свијетом
као неко бијесно штене.

Осијек, Сарајево, Зеница.
Који је мој град, Боже,
за који ме вежу успомене
на обична лица,
шетача Обале, Тврђе или Блатуше,
на плаве ријеке
и куле, црне и камене.

Судба ме опет превари.
Разруши гробове предака,
цркве, звонике,
а нама нико ни да јави
да издаја бљешти,
и да се чује бат
суморних црних корака.

СВЈЕТИОНИК

Куд год да пођемо, Отаџбина нас чека.
У пјесми порука пјесника Грчке, рањеника,
скривеног иза високог свјетионика,
насуканог на хриди, на путу до Итаке.

И ми насукани на оштри хрид издаје,
рањени иза угашеног свјетионика, ћутимо.
С болом начињеном нашом руком судбине,
дубоко у себи сјећање о завичају носимо.

Мисли нам задње, уморној Раваници хитају,
с Врачара бјеже, рањене, плаве ластавице,
у сусрет југу, пјеснику, на маљаве груди,
што стихове усади у корјене Грачанице.

Куд год да пођемо, Отаџбина нас чека.
И Косово. Равни Котари. И Прибиловци.
Увијек, рањени, гладни и жељни човјека
и свјетионика, што га угасише зликовци.

ОСЛУШНИ УДАРЕ ТАЛАСА

Немој узалудно оплакивати жалосне врбе.
Упути им поздраве и водом мутном
што се провлачи у напуштено корито.
Немој се надати да ћеш од гранчица,
што ти у ноћи прекривају уплакано лице,
исплести плетеницу, којом се руши граница.

Ником не реци шта значе исписана слова,
на нејаком стаблу што стрши из ријеке.
Зачаури их у свилу своје бијеле блузе,
подигнуте изнад главе, док ти пожудно тијело
милују таласи немирног хладног Дунава,
скривено, далеко од туђих погледа.

Ослушни у миру ударе несташног таласа
када ти милују ноге и носе поруке на другу обалу.
Узврати поздрав љубави коју у мржњи губиш,
у расколу оловних мириса рата кад љубиш,
и пусти сузу да ти срце испјева оду, баладу,
испјевану за срећу, тужног, дунавског аласа.

СРЦЕ ОД БОДЉИ

Дошли смо до краја, љубави.
До понора непремостиве мржње,
нашег траженог чаробног свијета.
Са мјесечином на длану
као да нас гром удари,
кренусмо пустињом безумља,
свако на своју страну.

И тек се освјестисмо насукани.
На бодљи пустињског кактуса,
негдје, у башти, испиши причу стару,
док жедна биљка и љубав,
заувијек, увлачи у себе.
Само одјећа сложена у плакару,
траг је нашег кратког живота.

Вријеме пролази. Дунавске обале
мирују нам у немирним грудима.
Рањене алеје липа неки други газе,
кличу пирову побједу убицама, људима.
Мржња им из грла надире, куља,
бол ме у рањеном срцу, несносно пече,
на усни питање - или сам човјек или хуља?

СЛИКА ПРОШЛОСТИ

Коров узе и посљедњу
кап љубави наше.
Данас два крајпуташа
и ништа више.
Од камена исклесана
мрачна слика прошлости,
развалина за душмана,
на зидини старе тврђаве,
под маслиновим листом,
склупчана змија,
и нашу љубав прождире.

Ни прољећне кише
не расцвјеташе камени цвијет.
Испод слике, срушени свијет
кратке љубави наше,
однијеше вјетрови и олује,
ка истоку и западу,
па, не знаш да ли се то пјесма чује,
или то срце плаче,
у таласима разуздане ријеке,
ношени отрови мржње
и корак прошлости трује.

ПРИЈАТЕЉУ

Што баш ми у земљи месеждера
подарисмо тијела канибалима,
ти у твојој, а ја у мојој земљи?

Зашто за нама осташе окамењени трагови,
да душман на њима зубе оштри,
онај у твојој и овај у мојој земљи,
пријатељу.

Зашто сиђосмо с пустог Млијечног пута,
ко жртве овоземаљском Богу,
оном у твојој и овом у мојој земљи?

И кажеш: Није тако.
Да постоје два Млијечна пута,
један у твом, и други у мом животу,
пријатељу.

А, гдје се онда изгубише последњи сати,
заједничке Слободе,
у заједничкој Отаџбини?

Да ли све то бијеше сан или јава,
кад јабуке зреле и црви начеше,
у нашем граду, сломљене душе,
пријатељу.

ОЧИ ЗАКОВАНЕ У ПРОШЛОСТ

Далеко иза нас остала је заувијек.
Увучена у чауру свилене бубице,
исплела сјајне нити и чува тајну,
о љубави нашој из наше улице.

Остале су непреспаване ноћи,
мјесечев сјај држимо на длану,
док сјећања блиједе, ми старимо,
хитамо у сусрет, новом тешком дану.

ОТУПЈЕЛА ТИШИНА

Зашто зуриш у отупјелу тишину ?
У давне слике нечије прошлости,
које ти немирно шапућу причу исту,
-погледај горе. У ширину.
Одагнај сузу иза ока жалости,
топлу, болну, кристално чисту.

Окрени поглед ка принцу снова.
Ненаписана бајка на прамену косе,
умивене и меке, на немирном рамену,
нека ти буде и њежна и нова,
а руке нека ти и у сну носе,
исписане стихове на врелом камену.

Када те прошлост уморну зове
и вјетар призива успомене
сакупи снагу, као никад прије,
одагнај приче, све пјесме ове,
разбуди очи, са лица сјене,
сјећању на нас, још вријеме није.

Зашто зуриш у отупјелу тишину ?
У зов прошлости изгубљених успомена,
угнијездили ти се влажни дланови,
док поглед почива у даљину,
сломљена љубав, као успомена,
пружа ти видик и живот нови.

УБИЈЕНЕ ДУШЕ

Низ рањених костурова
миголи са Фрушке Горе.
Чудна је колона ова.
Скривена у дубини боре,
корача уздигнута чела,
напушта огњишта, зоре,
винограде и српска села.

То низ убијених душа
лута свијетом без циља.
Увенама се и крв, од боли груша,
у срцу прегршт бодљикавог биља,
легло отровница их мори,
а повратка нема огњишту своме,
старом винограду, на Фрушкој Гори.

Вуковар, Борово, Ердут, Даљ,
сјећања тужна, препуна горчине.
Туку ко, чврсти, дрвени маљ,
рађају данас само помрчине,
и сјетне старинске приче,
о родним пољима, паорима,
из којих, поносни, Србин ниче.

ДИЛЕМЕ

Набасах на прљав празан пут.
Анђеоска црна свјетлост мами.
Ја, истрајна стијена, заглибих ко плуг,
у кругу сломљених вретена што вр̍те
рингишпил смрти, у почасни круг.

И опет набасах на невидљива поља.
На горки окус мака с прљавог длана
испруженог ка сунцу и прољећној роси,
украси с косе разастртих путева
и ријеци, кад нас далеко носи.

Зашто је умакао тиранин из човјека?
Пркоси и мени и теби, као да се спрда
кроз смијех, кроз сузе двоје љубавника.
Зашто су остале само дивље ријеке и брда
иза уснулог и болно сломљеног мученика?

Ко промјени путању сунца од истока до запада
и љуте вјетрове што дувају са сјевера и југа ?
Ко нас окрену на овом раскршћу ?
Зар кроз разбијена окна срушених наших кућа,
да вјечно усели, тихо и бешумно тиранин - туга.

Ко ли нам испразни из очију свјетлости дана?
Само у мраку, вртећи се у круг, тражимо путе,
без бијелог штапа, слијепци заувијек изгубљени.
Ко ли нам испразни свијет из топлог крила
и насели отровнице, хладне и љуте ?

Истеглисмо врат високо до побједе,
огулисмо кожу безбожника, сотоне, са шије
и пустисмо крв неког распјевалог пијевца,
па се радујемо, веселимо, баш као дјеца,
мислимо да ће нам сутра бити као прије.

ОБИЧАН ДАН

Ноћас су нам добошари
ударали тужну успаванку.
Ноћас су прљави кокошари,
опет свирали баладу смрти,
а нама се попут клошара,
самртни ропац у срцу врти.

Јутрос смо, бројали ране.
Једна. Двије. Три. Ко зна колико,
отворених рана у срце стане,
не броји их чојство васколико,
ни ноћу, ни када сване.
Храбро је срце српско - велико.

Данас смо, у смрти ковали слободу.
Ране болом крпили, ни јаук да се јави.
А ударци мукли, сијеку, боду,
ожиљци крвави плове по Сави,
испиру инатом немирну воду.
Народ и смрт, у инат слави.

Вечерас ћемо чувати, опет, мост.
Стиснуте пести и поглед горе,
из облака, вреба незвани гост,
разбија сан, ствара ноћне море,
у грлу застаје ријеч као кост.
Тишина чека спасоносне зоре.

КРИШОМ И НОЋАС

Кришом и ноћас гледах разбијена окна твоја,
у мраку, обасјан мјесечином, лежаше цвијет,
а стакла, попут кристала, разастрта по бетону
на којој оста црна и топла крв моја,
кад босоног, тихо и нечујно, кренух,
познатом стазом у корову сраслом,
као курва у раскошном бечком салону.

Кришом и ноћас завирих у твоју собу
на, ножем распараном, расцвјеталом душеку
перје јастучница лепрша, разбацане ствари,
и од сјене своје видјех сабласну ругобу,
рањену, дивљу, разјарену, звијер и црну чеку.
Хитац невидљивог душмана тада прасну,
био сам тамо, у твојој соби, па, и не мари.

Кришом и ноћас, дрхтаво отворих писмо
и читам разбацана слова без икаквог реда,
на мјесечини тражећи стазе, гдје били нисмо,
а кренути нигдје не смијем до новог дана,
јер душман и мене и тебе, кроз нишан гледа.
Крвави прст му, окрутни, згрчен, ко срп,
на окидачу, металном, лежаше мирно.

РАВНИЦА ПОЧИВА

Дунавски вир врти ме у круг.
Уморно гледам, а сунце убија очи,
помислих: Бездан је најбољи друг,
онда све стаде. Живот се укочи.

Безживотно руке као да ријеку грле,
мирисни виногради на длану сузе циједе,
а крваве колоне данима одлазе, хрле
под арњевима страха крију и погледе.

Сломљени кораци траже камени пут,
уморна ријека у стихију то се слила,
лелуја у орканима ћутње, дрхти ко прут,
у заблуди која их у вину славонском опила.

Равница данас у миру почива,
слике расуте кошава све даље носи,
а рањено срце још чудне снове снива,
о ђурђевданском сунцу и јутарњој роси.

СУЗЕ ИЗ ДУБОКИХ ИЗВОРА

Посљедњи залазак сунца,
разлио се попут бисера,
на мојој Отаџбини.
Увојци несташни,
покрили су ми очи
и само рука на лицу
осјетила је сузе,
избјегле из дубоких извора,
изгубљених у видицима,
у којем блиста безнађе.

Мјесец те је обасјао Отаџбино,
разголићен у бујици маште,
утонух у твоју лепршаву прошлост.
Грозничаво рукама тражим
изгубљене трагове
на руменилу твоје топлине,
и беспомоћно, попут старца,
клонуле главе од умора,
падох на постељу
нашег тужног растанка.

Рекоше, звао сам те.
Глас ми се губио
у мочварном тлу,
жабокречини прошлости,
у властитом зноју.
У смраду бесмисленог рата,
у тек разбукталој страсти,
о Слободи, коју желим.
Опет грозничаво тражим,
твоје трагове. Отаџбино.

ПОСЉЕДЊИ СТИХОВИ

На умивено, првом јутарњом росом,
немирни сунчани зрак паде на лице бијело
и обасја постељу, топлу и меку, кревета нашег,
у мрачној соби двособног стана.

На немирном длану бљештава плетеница,
бисерна, сјајна, коса знојем изапрана,
скривена у крошњи немирних прстију
осташе заувијек њежне, танке власи.

На прсима уморно, голо, тијело,
ко ораница мором изровано,
са сјеменом у врелој утроби,
плодном и јаловом, ко ли ће знати.

На трави и плетеница и опијело,
сломљено и крваво од бројних рана
крај пијаних, лудих, помних џелата,
данас је прекрила зора и хладна слана.

У сузу ока и ништа више.
Сјећања блиједе, док болно срце
дрхтавом руком, старом и немоћном
посљедње, своје, стихове пише.

ПРОРОК

Ни пророк нам прорекао није
у кугли, на длану, растанак.
Ни трептаји срца на мокрим длановима
нису нам вратили сломљену латицу,
кад занесењаци, свако за себе,
кренусмо дугим, трновитим путевима.

На западу сунце је залазило,
немирно ти обасјавало лице,
а ти, громада, кретала се тромо,
хладна и безрјечна
уронила си у ријеку мржње,
а ја, самотњак на обали.

На истоку излази сунце.
Чекајући прву јутарњу топлоту
сузних очију у празном, туђем кревету
лице ми умива вјетар источњак
и леди сузе на санти прошлости
насукане на обале немирне ријеке.

МОЖДА НАБАСАМО

Док пролазе године нашег растанка,
ми, изгубљени у времену морем пловимо,
а ајкуле, около, вјешто вребају,
чекају да им пијани у раље паднемо,
ко жртва с неба.
Пијане нас само и требају.

Ни пустог острва на нашем путу,
да се бар на њему скрасимо,
спустимо разапета једра мржње
и потопимо кормилара који на води
на оштре хриди орканског мора,
док у нама струје, мирни, таласи чежње.

Ко зна, можда набасамо, некад,
у неку мирну напуштену луку.
Онда ти на твом, а ја на мом кеју,
вежимо чврсто судбине, да не отпловимо,
да се не сретнемо као непомирљиви гусари,
са мртвачким главама прошлости.

Ко зна, можда набасамо на мирну луку,
саграђену од прошлости наше,
на темељима разрушеног свијета,
изгубљеног у свемиру и времену.
Ко зна, можда набасамо на мирну луку,
али ће прошлост, горка, да нам смета ...

ПОСТ СКРИПТУМ

АРИЈА СЛОБОДЕ

Читав живот нијемо слушамо
арију балканског крвавог оркестра.
У шуми изгубљених илузија
данас бенџо свира зов смрти,
а ми постојани, бесмртни, без крила,
пркосимо поносни, само,
сликама чудних фантазија,
живот нам, ето, опет, на смрт мирише.
Смрт нам је одвајкада и сестра била.

Тако данима. Мјесецима. Годинама.
Као иконе заковани о зидове
дубоко под земљом - бајонетом
направљених војничких ровова,
из нас куља инат и тама,
у даљини гледамо на ногама гробове,
маштамо о прошлости с сјетом
понижених, сломљених робова.
И опет усправно. Постојано.

Лијево од мене још један зачу се јаук.
То смрт и данас у рову, помислих,
испушта последњи продоран звук,
бол куља, пламен пече, никако да стане,
у бујици граната све се руши, а онда мук.
Паде и други Србин, с десне стране,
крв му се врела између руку још пуши.
Ту слобода ниче. Расте на Косову. У души.
Пише свој последњи Отаџбински стих.

КАЗНА

Дамар ме грубо у срце удари,
латице на цвијету просуше стазе.
У мећави замре и вучји траг,
а трава ми мека и одар поста.

У судњем часу истине Божје,
вампир гори у паклу, у мени.
Не обазири се, гријех Лотове жене,
то бјежи срце из сломљених груди.

Сва лажна учења да нема пакла,
Бог жели окрутно казнити мој гријех,
а недјела нигдје, да избјегнем казну,
у ноћи ко лопов и стихију пролазим.

У Голготи Бог је принио жртву,
у Христу казнио све моје гријехе,
у крви не нађох ни опроштај душе,
ни руку да ми пруже ко гријешнику.

ШТА ДА ИМ КАЖЕМ

Шта да им кажем, кад сутра дођу на уранак?
Кад празна душа, Бога,на туђем прагу призове,
без молитве, иконе и свијеће, у црнини.
Шта да им кажем, куда то оде пусти санак,
чије су ово, крваве крајишке приче нове ?

Шта да им кажем ко је извајао
у крвавом камену крајишку Козару?
Како је из Саве васкрснуо Јасеновац,
ко то потопи мостове спаса на Дрини,
ко нам отвори крваву, рану, стару?

Шта да им кажем, гдје им је Отаџбина?
Голи камен родни, прекривен костима,
гдје су им цркве, манастири, гробља,
ко одведе везане монахе у вирове ријеке?
Ко нам запали пламен у празним грудима?

Шта да им кажем куда одјездише сури орлови,
с крвавог поља Крбаве, са Велебита, Косова?
Куд се упутише црни гаврани с писмом издаје,
гдје несташе крајпуташи, крвави путокази,
зашто нас то ноћ мори, са сузама без снова?

Шта да им кажем кад дођу сутра на уранак?
Ћутаћу. Молићу за спас душе, српске, невине,
то испаштам гријех оног нашег издајице,
што склупчан попут, отровне гује - риђовке,
предано тражи плијен и нови крвави данак.

ИДЕМО

Идемо.
На леђима торбак с три кићанке,
руком личком начињене,
а испред икона Светог Георгија,
сликана у огњу пламеном
и крстоноша с гуњем на раменима,
с кубуром старом, за пасом.

Куда то идемо?
Огласи се дијете, тамо, из оне прве колоне.
Куда то идемо? Упита уморан, неко,
из другог, трећег и ко зна којег низа,
човјека с молитвеником у дрхтавој руци.
То само Бог зна, - огласи се свјештеник јетко,
држећи монаха, старог, да не падне, клоне.

Завапи глас наших крајпуташа:
Води нас, Господе, на једну страну.
Покажи нам, Боже, путеве до раја,
избави нас пакла, подари нам снагу,
с Врела Уне, Зрмање, Бистрице,
докучи обалу спаса, болови нек стану,
у име правде, у име Свете Тројице.

НА СРПСКОМ ГРОБЉУ
(препјев пјесме "Тамо далеко")

Чујем и ноћас
јауке народа мог,
тамо у вољеном граду
на прагу огњишта свог.

Улице пусте
у огњу нестале,
пјесме о нашој слободи
заувијек престале.

О, храбри
српски јунаци
скидајте окове,
слободу браните своју
и земље Крајине.

Од српске цркве
зидине остале,
чтенија и Нови завјет
ломаче постале.

На српском гробљу
запалих свијеће три,
тамо гдје заједно леже
и отац, мајка и кћи.

О, храбри
српски јунаци
скидајте окове,
слободу браните своју
и земље Крајине.

У башти смрти
браћа нам самују
док мајке, жене и дјеца
издају проклињу.

Браћо и сестре,
Срби и Српкиње,
чувајте гробове наше,
највеће светиње.

О храбри српски јунаци,
скидајте окове
слободу браните своју
и земље Крајине.

("Тамо далеко...")

Andante - INTER

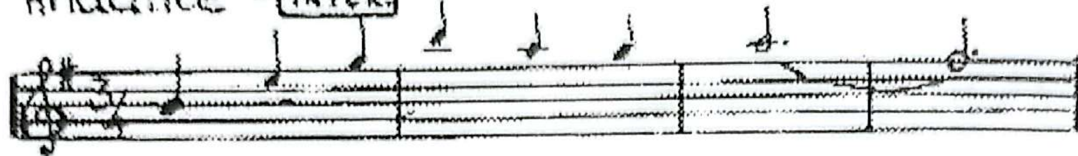

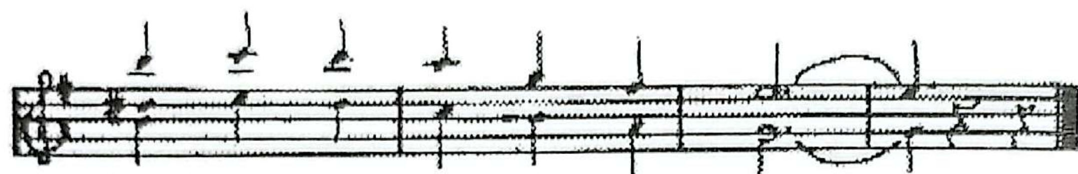

Andante

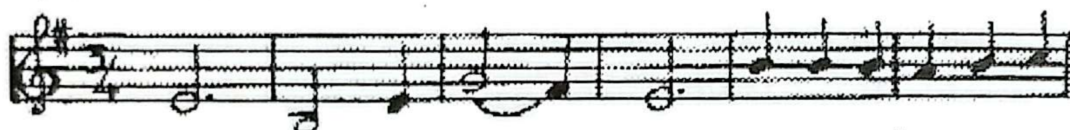

Чу — јем и но — ћас ја-у-ке на-ро-да
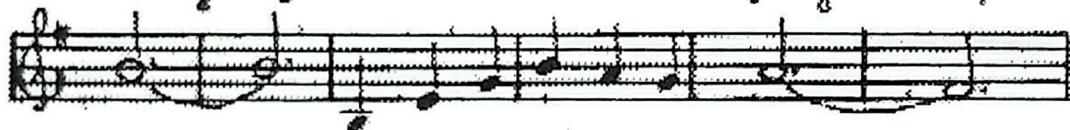
мог, — та-мо у во-ље-ном гра — ду
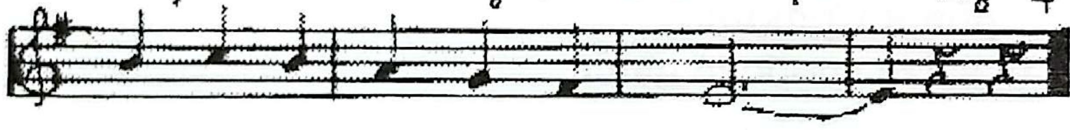
на пра-гу ог-њиш-та свог —

О, хра-бри срп-ски ју-на — ци ски-дај-те

о — ко — ве, — сло-бо-ду бра-ни-те

сво — ју и зем-ље кра — ји — не.

Никола Грубјешић ЗАБЛУДЕ, рецензија

Књига песама **Заблуде** Николе Грубјешића својеврсно је стиховано сведочанство. Овај наслов вишеструко покрива њен садржај, а осим тога, обухватио је и стихом покрио и опевао последњих пола века (а може бити и више) живота нашег племена на овим просторима. Заблуде и суноврсти на једној, а наде и повремени узлети на другој страни, родно су место ових стихова.

У нашим народним изрекама, у пословицама и клетвама чита се усуд.

"Једном ће ово бити јуче" зна се рећи како би се поднела и преко главе лакше претурила каква тегоба. А мучно и тескобно је на овим просторима одасвуд. И споља и изнутра. И од других и од нас самих. Језик све то памти а кад се, под срећном руком, у надахнућу и сплету необјашњивих околности и виших сила сам језик отвори и разлиста зна да проговори живом ватром сећања. Тада стих греје и обасјава.

Кроз песничке записе Николе Грубјешића управо је проговорило сећање. Сећање на најневеселији део наше прошлости, на наше заблуде и сваковрсне претераности. **Свеопште пометеније** као да није никада ни престајало а песник њему против ставља духовну стабилност и стаменост, пркосну постојаност, громку реч подршке. Именујући заблуде овај стих као да прочишћује и отрежњује.

Грубјешић пева о тегобама и мукама, о ходу кроз пакао историје а, истовремено, чезне за **поезијом слободе**. Бити слободан и свој на своме у основи је

смисла сваког људског постојања и опстајања. Старе и нове хумке, муке бивше и садашње, али и огњиште никад згасло, рана која не зацељује све то насељава Грубјешићев стих који бодри и соколи, али тај стих зна да укори и опомене као што зна и да моли тражећи правду и истину. Грубјешић уме, на мало старински али не и анахрон начин, да пева Идеалима и служи Идеји.

И овом је песнику, речено стихом непролазног Змаја, **мрска ратна труба** и он чест звук колико год може потискује на фон својих стихова. Јер и то је усуд, а о усуду пева Никола Грубјешић. Он пева искрено и неизвештачено, понекад неуједначено, пренапрегнуто, пева у журби да се искаже и остави сведочанства. Сведочанства о себи и роду своме. Он песму схвата као дуг и као службу. Грубјешић сведочи о души народа, њеној рањивости али и неуништивости духа сабраног око идеала слободе. У поднаслову Грубјешић упућује на одређење **поетски запис.** Томе се може додати и реч сведочанство. **Поетско сведочанство,** дакако.

А сведочанство, чак и у поетском руху, мора бити аутентично, од низа документарних детаља и огољених чињеница, од пресна живота па је дотераност и углађеност стиха, уједначеност и перфекционизам скоро неумесно очекивати. Но, овим стиховима нису потребне олакшавајуће околности они заслужују провере књижевне јавности.

У Београду,
јуна 1999. године

Драгомир Брајковић
Драгомир Брајковић

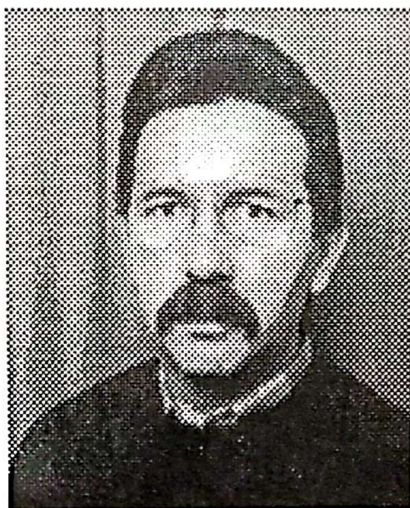

НИКОЛА ГРУБЈЕШИЋ - ДРЧА, личко-крајишке крви рођен је 10.06.1949. године у Источној Славонији, у Осијеку. До рата живио и радио у Бачком Добром Пољу, Завидовићима, Сарајеву, Зеници одакле је и протјеран у мају 1992. године. Данас, након продаје Источне Славоније профашистичкој Хрватској живи и ради у Добоју. У Отаџбинском рату, избјегличке, војничке и радне дане провео је у Дворовима, Бијељини, Книну, Медачком џепу, Илоку, Вуковару, Борово-насељу. Баш у тим вуковарским рушевинама, јединственом споменику безумља и рата, наставио је своју пјесничку и књижевну дјелатност. За разлику од мирнодопских, предратних времена када је као новинар "Гласа жељезничара" писао пјесме, путописне репортаже, приповијетке од којих су неке биле основа за документарне филмове и ТВ репортаже ("Срнетица, града којег нема", "Унски смарагди", "Мит о Крижевићима", "Плећа Великог Очијева"). Новија пишчева дјела одишу ратним призорима и страхотама које су наговјештене драмом првенцем "Сеобе у пакао" написане уочи рата, о Видовдану, 1991. године. Истина написана у тој драми, о прогонству Срба у Другом свјетском рату, о конц логорима и казаматима, а касније и о Голом отоку само су увод у нова страдања српског народа из Босне и Херцеговине, Хрватске и Космета која су се десила пола вијека касније.

Највећи егзодус у историји Срба западно од Дрине

поетски је описан у објављеној збирци по називом "Истина" која је свјетлост дана угледала о Ђурђевдану, господње 1996. године у увијек српској Источној Славонији, у разореном, али по души увијек богатом Борову- насељу.

На тај начин страхотни ратни призори и постратне трагедије осим новинских записа у бројним војним листовима Републике Српске, Републике Српске Крајине и Савезне Републике Југославије, српским новинама из САД, Канаде и Аустралије тако и у "Илочкој речи", "Вуковарским новинама", "Борово новинама" и "Глас српском" добијају нову димензију и нови облик изражен у поетском запису или у другом начину приповиједања, свједочења.

Слиједећи крвави пут и страхоте нови поетски записи под именом "Заблуде" само надопуњују циклус ратних пустошења, издаја, антагонизама, прекинутих младости, страдалника и избјеглица чије се путешесвеније ни након толиких година не завршава. Једно је сигурно "Сеобе у пакао" су "Истина", а једно и друго велика "Заблуда".

УМЈЕСТО ПОГОВОРА

И ово поетско казивање, након "Истине", друго по реду, само је наставак унутрашње борбе коју сваки човјек судионик Отаџбинског рата дубоко у себи носи. Са једне стране жал за прошлим мирнодопским временима и са друге болно прожимање садашњости из дубине човјека истискују исконску жељу да сачува достојанство, али и сјећање на вријеме проведено у казаматима вјешто сроченим од стране режисера рата, избјеглиштву, или рововима у којим се бранило српство од Равних Котара, Мајевице, па до разрушеног, али не и по души, уништеног српског Вуковара, а затим и даље, Косова. Да сачува и сјећања на људе који су и у тим околностима остајали људи спремни да помогну и врате вјеру да није све изгубљено. Нада постоји да ће бар дио истине о борби за опстанак Срба западно од Дрине, или ових потоњих са Косова и Срба уопште остати покољењима која долазе или која су се размигољила широм свијета одувани бијесним вјетровима србомржње. Најчешће дојучерашњих пријатеља, комшија, а ту су и вјековне издаје оних којим смо слијепо вјеровали...

У колони српских избјеглица која данас никако да бес-стане стваране су приче, пјесме, митови о бес-поштедној борби за опстанак човјека као Божјег бића кога су одували оркани и олује препуне мржње далеко од својих огњишта, завичаја. Колоне ископаних гробова измигољиле су се са српских простора, заувијек, и најбољи су илустратор вјере да се никад више неће поновити 1914, 41, 91, 93, 95, 96, 99. Колоне нијемих, али и поносних људи без повратка,

пратиле су, или још увијек то чине, погребну поворку, само једну у небројеном низу српског постојања. Ипак, трагови тог постојања пријетећи још увијек стоје крај Јанковића куле, Лици, Кордуну, Банији, Западној и Источној Славонији, Крајини, Барањи, Мостару, Сарајеву, Купресу, Урошевцу, Косову Пољу...

Без бојазни кажем, као избјеглица 1992. и као припадник избјегличке породице оне из 1914. или још крвавије 1941. године, - никад више. Као дијете тробојца голоотокаша који у наслијеђе носи прошлост, на горко вријеме владавине Броза у којем је, ипак, доминирала слобода, али и путоказ да никад вјере неће бити у оне који су у периоду 1941-1945. мучки убили 41 припадника мог племена и рода изњедреног у срцу Лике, Равних Котара, под иконом Светог Георгија. Сви су вјеровали у нови живот. Све своје заблуде платили су у казаматима и стратиштима ендехазијске Хрватске, ништа више или мање стравичније од ове, створене пет деценија касније. Они, гробови, разастрти од Врела Уне до Ражња, оставили су ми у аманет избјегличке колоне као путоказе куда да кренем даље ако ме поново натјерају на јалови заједнички живот. Наша историја, вели, да таквог живота на овим, балканским, просторима нема.

"Заблуде" су моја опредјељења да тражим нове путеве и нова надања у преосталом свесрпском корпусу који и данас лелуја над властитим пламеном, нестаје у властитој издаји, или живи испод оштрице нове западњачке гиљотине.

САДРЖАЈ

ЗАБЛУДЕ

СТРЕПЊА И НАДА

СВИЈЕТ ИЗНИКАО ИЗ ВАПАЈА

И ИЗДАНИ ЖИВОТА ИМАМО

У НАМА ПЛАЧЕ АЛЕКСИНО СРЦЕ

НАШЕ ИСПИСАНЕ СУДБИНЕ

ГОЛООТОКАШИМА У ЧАСТ

МРЖЊА НАМ УГАСИ ЉУБАВ

ОЧИ ЗАКОВАНЕ У ПРОШЛОСТ

ПОСТ СКРИПТУМ

Никола Грубјешић
ЗАБЛУДЕ

Издаје:
ЈОП Жељезнице Републике Српске Добој
"Глас жељезничара"

За издавача:
Маринко Биљановић

Уредник:
Никола Грубјешић

Лектор:
Милена Јеремић, проф.

Рецензент:
Драгомир Брајковић

Сарадници:
Драгомир Живанић, јереј
Петар Лукић, новинар
Мирко Делибашић, музичар

Ликовна опрема:
Данило Банић
Владимир Кепић

Штампа
ОДП "Графичар" Добој

Техничко уређење и граф. дизајн:
Бранислав Бане Томановић
Драгана Лазић

Добој, 1999. године
Прво издање

Тираж: 1.000 примјерака

Издавање књиге омогућили су:

ЈОП Жељезнице Републике Српске Добој

ОДП “Графичар” Добој

Синдикат за Саобраћај и везе РС Добој

Синдикат жељезничара Републике Српске Добој

Синдикат општине Добој

ОДП "Модекс" Добој

CIP - Каталогизација у публикацији
Народне библиотеке Добој

УДК 886.1 - 1

ГРУБЈЕШИЋ, Никола Д.
Заблуде / Никола Грубјешић - Дрча. - 1. изд.
- Добој: ЈОП ЖРС "Глас жељезничара",
1999. (Добој: "Графичар"). - 182. стр. илустр.
21 цм
а) Рецензија књиге Драгомир Брајковић стр.
171 -172
б) О писцу: - стр. 173 -174
в) Нотографија Мирко Делибашић стр. 170

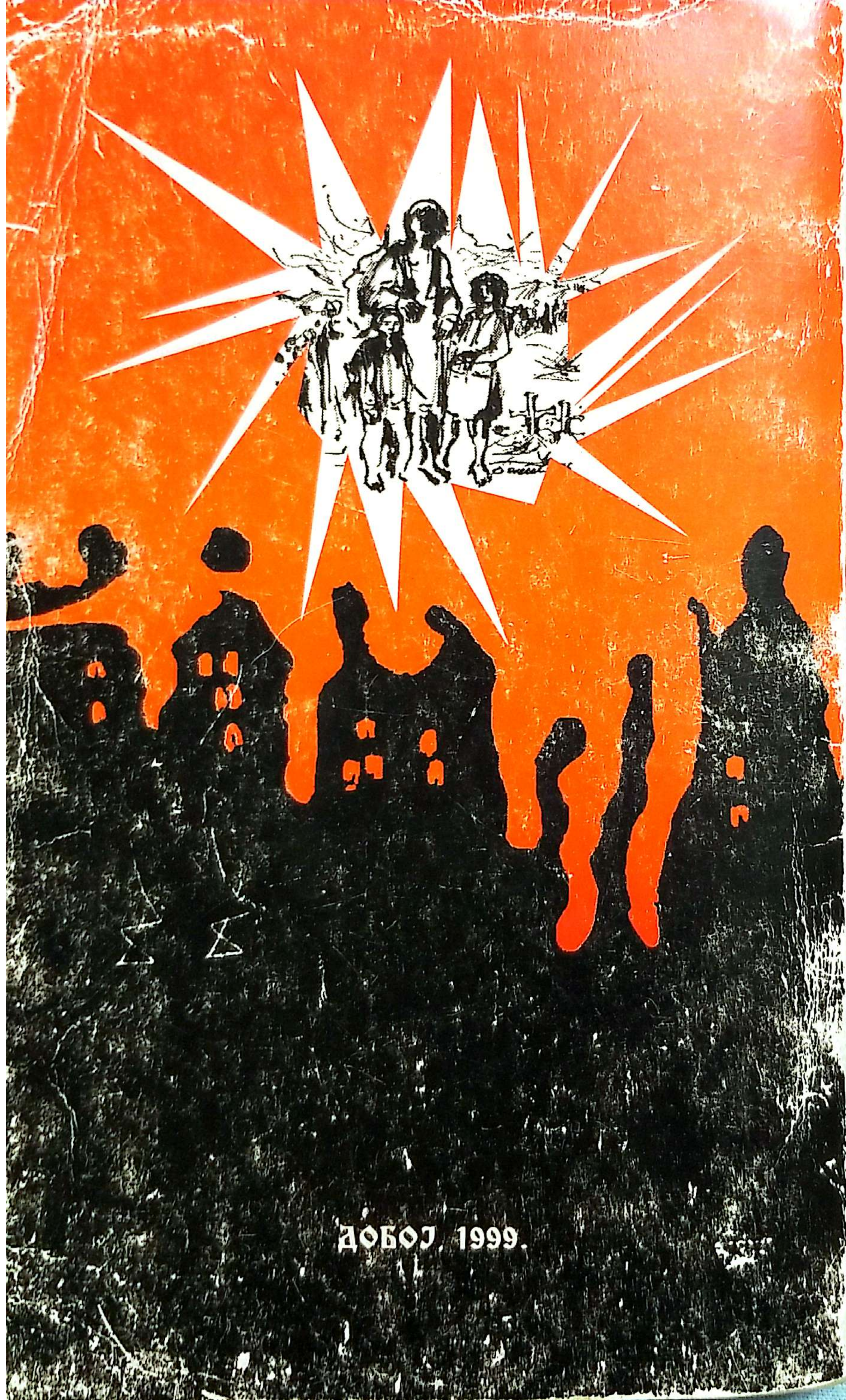
ДОБОЈ 1999.